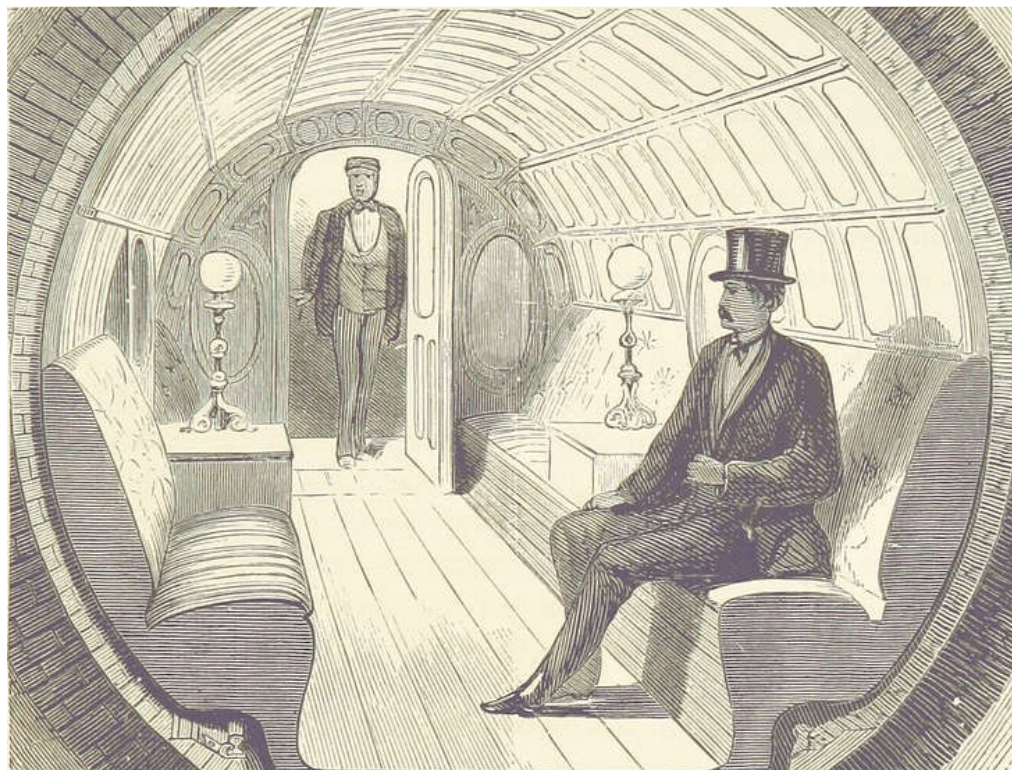

HUOMISEN TEKIJÄT

Kirjoittaja: Avi Heikkinen

Kuva 1: Public Domain, from the British Library's collections, 2013

Juoksimme rukoilijoista täyttyneen Luoteispuiston halki kohti Windsor Streetin ja 41st Avenuen kulmassa sijaitsevaa Solace Inn -ketjun uusinta hotellia. Kaikki ympärillämme polvistuneet ihmiset olivat kohottaneet kasvonsa kohti taivasta, osa piteli käsissään kylttejä. Emme herättäneet lainkaan huomiota, koko kaupunkihan oli kaaoksessa. Matkallemme osuneet kolarit ja tiesulut olivat syypäitä siihen, että minä melkein myöhästyin.

Ulkoapäin hotelli näytti kuin miltä tahansa modernilta hotellilta. 42 kerrosta tummaa lasia, koristeltuna satunnaisilla geometrisilla värikuvioilla, jotka valaistiin pimeään aikaan. Katsoin yllemme hitaasti kaartuvaa hotellia ja rutustin kirjettä kädessäni kuin loton päävoiton kuponkia, vaikka isä oli sanonut, ettei kirjeellä mitään virkaa olisi. Tietenkin henkilöllisyyteni tarkistettaisiin hotellilla.

Niinhan tehtiin ihan tavallisenkin hotellisisäänkirjautumisen yhteydessä.

Päästyämme puiston portin ja kivimuurin ulkopuolelle näimme kuinka hotellin pääsisäänkäynnin lasiovilla piti vahtia tusina raskaasti aseistettua sotilasta, joiden pälyilevät katseet pysähtyivät ja tarkentuivat meidät nähdessään. Kädessä pitämäni kirjeen huomattuaan sotilaat alkoivat hoputtaa meitä juoksemaan lujempaa.

Yksi sotilaista saattoi meidät sisälle, jossa vastaanottovirkailija juoksi luoksemme ulko-oville. Ihmettelin miten hän jaksoi yhä näyttää niin huolitellulta. Häpesin myöhässä oloani, ja vaikka se oli tilanteen huomioon ottaen järjetöntä, myös hikeä hehkuvaa naamaani ja arkisia vaatteitamme. Erotuimme viimeistä yksityiskohtaa myöten elegantiksi teroitetussa eteisaulassa kuin kiljutahra häämekolla. Vaan tokkopa se takanamme rynnäkkökivääriään tärisevin käsin puristanut jättikään mikään viiden tähden hotellien vakiovaruste oli. Tai mistäs minä tietäisin, tämä oli ensimmäinen kertani tämän tason kievarissa.

Hölkäsimme kohti hissiriviä – jossa päivysti toinen rykelmä sotilaita – ja vastaanottovirkailija tarkisti henkilöllisyyteni ajokorttini vanhasta kuvasta ravatessaan rinnallamme. Hissille tultuamme isä sanoi haluavansa tulla saattamaan minut ylös. Odotin vastaanottovirkailijan vastustavan, mutta hän ei välittänyt, hoputti vain meitä pitämään kiirettä. Tulin vilkaiseeksi isää kunnolla vasta hissiin astuessamme. Hänen silmänsä punoittivat yhtä paljon kuin hänen kasvonsa. En ollut huomannut hänen itkevän. Pitikö isä minua tunteettomana, koska olin itse kerennyt ajatella vain ehtimistäni ja tehtävää edessäni? Tunsiko isä olonsa yksinäiseksi noiden viimeisten hetkien aikana? Miten paljon vanhemmat ylipäättään normaalisti kantoivat huolta siitä, kuinka paljon lapset heitä rakastivat?

Vastaanottovirkailija painoi hissin näytölle koodin ja käski minua juoksemaan kun hissin ovet avautuisivat. Hissi ampaisi liikkeelle siniset kerrosnumerot vilkkuen. Isä veti minut syleilyynsä. Hän vapisi. En sanonut mitään, en halunnut viimeiseksi keskustelukumme jäävän mitään sellaista, mitä katuisin. Isäkään ei puhunut. Hänen partansa tuntui pehmeältä otsaani vasten, kuten aina kesäisin.

Hissin ovet avautuivat ja säntäsimme pitkälle pehmeästi valaistulle käytävälle. Ikkunattoman käytävän seinille oli maalattu Vancouverin siluetti, ja hetken tuntui kuin olisimme taas olleet juoksemassa kaupungin läpi. Olin lukenut aikaisemmin, että käytävä oli parfymoitu mittatilaustyönä tehdyllä Crystal Meadow -hajusteella, mutta joko haju ei ollut kovin vahva tai sitten hotellin resursseja oli käytetty viime viikkoina johonkin merkittävämpään.

Käytävän päässä, mustan kiiltävän seinän keskellä seisoivat tumma tammiovi kattohuoneistoon. Oveen oli kaiverrettu huoneiston numero 4001 hienolla kalligrafisella tyyllillä. Ovenkahvan tilalla oli pyörä, johon isä tarttui ja alkoi pyörittää oven sulkijamekanismia vimmaisesti auki. Oven vierellä seinään upotettu pieni lamppu vaihtoi värinsä vihreästä punaiseksi. Lukkojen naksahdeltua auki ja isän vedettyä raskaan oven raolleen näin oven puisen pinnan olevan vain jyhkeän metallioven piilottavaa panelointia. Harpoin ovesta sisään pieneen välihuoneeseen, jonka toisella laidalla, vain muutaman askeleen päässä, oli toinen identtinen metalliovi. Menin sisemmälle ovelle ja käännyin katsomaan isää, mutta hän sulki jo ovea perässäni. Olisiko kukaan todella välittänyt, jos hän olisi tullut kanssani sisään, vaikka hän ei ollutkaan listalla? Kun isän sulkeman oven viimeinen lukko loksautti kiinni, oven luona olevan lampun valo vaihtui punaisesta vihreäksi. Identtinen lamppu minua lähellä olevan sisemmän oven vieressä teki samoin. Aloin pyörittää ovea auki ja kun viimeinen lukko aukesi, molemmat lamput vaihtoivat värinsä punaisiksi.

Olin ehtinyt.

Useimmat huoneistoon ensimmäistä kertaa astuvat ihmiset epäilevät tullessaan petetyiksi, koska nopealla tarkastelulla mikään ei vaikuta epätavalliselta, vaikka heille on luvattu maailman ainutlaatuisin hotellikokemus. Minä kuitenkin vaikutuin heti ympärilläni avautuvasta mahtipontisesta näystä. Sillä vaikuttava huoneisto kieltämättä oli. 8021 neliömetrillään se kattoi hotellin koko 40. ja 41. kerroksen, mikä teki siitä Kanadan suurimman sviitin.

Lehdet olivat kirjoittaneet huoneiston sisustuksen ”yhdistävän raikkaalla tavalla uutta ja vanhaa: aistikkaan modernia designia maustettiin menneen maailman yksityiskohdilla”. Yksi tällainen yksityiskohta oli edessäni heti metalliovesta tullessani. Eteistilan keskellä oli näyttävä mustanvihreä viktoriaaninen lyhtypylväs. Pylvään varresta osoitti koristeltuja tieviittoja: ”Makuuhuoneet”, ”Sali ja uima-altaat”, ”Puutarhat”, ”HUOLTO”, ”Luistinrata”, ”Keittiö”, ”Mediahuone” ja useampi muu.

Näin eteishallin seinään upotetun viestinäytön, josta oli myös kirjoitettu lukemissani lehtijutuissa. Samankaltaisia näyttöjä oli asennettu useisiin huoneisiin, ja niillä pystyi lähettämään viestejä sekä infotiskille että keittiöön. Vastauksia saattoi tosin usein joutua odottamaan tunteja. Huoneistossa ei ollut ainuttakaan puhelinta. Muun muassa tästä syystä huoneistossa oli oma keittiö ja pakastamo, jossa oli normaalisti pidetty ruokaa yli vuoden tarpeisiin yhdelle ihmiselle. Yksityiskokki, hieroja, henkilökohtainen hovimestari ja monia muita palveluita oli tietenkin varattavissa ennakkoon. Minun

saapuessani huoneistoon kaikki tämä oli kuitenkin jo historiaa.

Toisin kuin kaikissa muissa kaupungin suurimmissa sviiteissä, ei Solace Innin kattohuoneistossa ollut lainkaan parvekkeita. Huoneistosta oli mahdotonta päästä ulos muualta kuin hetki sitten kulkemistani hissikäytävälle johtavista metalliovista tai keittiön perällä olevasta huoltohissistä, joka kulki jonkinlaisen monimutkaisen välihuoneen läpi sekin. Kaikissa uloimmissa huoneissa oli nelimetriset lattiasta kattoon ylettyvät panssarilasitetut ikkunat ja niistä avautui 360 asteen näkymä koko Vancouveriin. Check-in oli auki 24 tuntia vuorokaudessa, ympäri vuoden. Jokaista asiakasta muistutettiin ennen ajanvarausta pohtimaan tarkkaan, mihin vuorokauden aikaan he haluaisivat tulla huoneistoon. Se määrittäisi heidän oleskeluaan merkittävästi. Ukkosmyrskyt olivat erityisen suosittuja aikoja.

Huoneiston avautuessa kuluttajille siitä oli liikkeellä paljon väärää tietoa, ja ihmiset olivat sen suhteen epäluuloisia. Ensinnäkin, sviittiä ei normaalisti vuokrattu päiväksi kerrallaan, vaan sen saattoi varata tunniksi tai jopa lyhyemmäksi ajaksi. Toiseksi, hinta oli silmiinpistävän korkea. Vain yksi tunti huoneistossa maksoi 10 000 dollaria. 4001:tä ei siksi oltu alunperin markkinoitu julkisesti, Solace Inn oli luottanut sanan leviävän yksityisiä kanavia pitkin. Ja niin se levisikin.

Katsellessani yhä eteishallin peräseinällä nousevia suureellisia kahteen suuntaan haarautuvia portaita kuulin ääntä jostain kauempaa. Se oli puhetta. En osannut japania paria fraasia enempiä, mutta olin tunnistanut kielen. Tunsin taas riittämättömyyttä ja ihmettelin, miksi juuri minut oli valittu. Kai halukkaita olisi ollut vaikka kuinka paljon. Tämän kaltaisia projekteja oli meneillään muutamia ympäri maailmaa, mutta minkään niiden valintaprosessia ei avattu yleisölle. Ehkä opettajien killan juhlapuheeni oli tehnyt johonkin vaikutuksen? Tai ehkä oli pyritty valitsemaan ihmisiä ympäri maailmaa. Olin asunut Vancouverissa jo opiskeluajoistani lähtien, yli kymmenen vuotta, mutta minulla oli yhä myös Suomen kansalaisuus.

Lähdin varovaisesti kävelemään ääniä kohti ja yritin siistiä hikisiä hiuksiani. Itsevarmuuteni palasi askel askeleelta. Eteisaulan viereisessä ruokailusalissa loistava pienen auton kokoinen kristallikruunu sai minut viimein vakuuttuneeksi siitä, että ensimmäistä kertaa elämässäni olin osa jotain suurta ja merkityksellistä.

Löysin pian viiden ihmisen ryhmän, joka vaikenen koputtaessani avonaisen oven karmia. He eivät olleet uskoa näkemäänsä. He olivat jo hyväksyneet ajatuksen, ettei ketään muuta olisi enää tulossa.

Kaikki olivat niin onnellisia nähdessään minut, ja sen, että olin nainen.

”Ki-Kim?”

Mätkähdän muistivirrastani takaisin maailmaan. Räpäytän silmiäni ja tarkennan katseeni minua tapittaviin pikkuisiin. Lattialla istuvat lapset ovat jokainen lopettaneet piirtelynsä ja touhunsä. Nyt he katsovat minua huolestuneina ja osa pelokkainakin. Olinko hiljentynyt pitkäksikin aikaa?

"Ei mitään hätää, uppouduin vain ajatuksiini hetkeksi", vastaan englanniksi ja yritän hymyillä. Muksut katsovat minua epäroiden. Paksulla muovipatjalla istuva Aaron puree huultaan ja puristaa värikynää kynnet valkoisina. "Kaikki on hyvin, ja nyt vain jatketaan tuntia."

Ymmärrän tietenkin, mikä heidät säikäytti. Olin ajatellut, että ongelma olisi ollut jo väistymässä, mutta ei ilmeisesti. Viimeksi asiaa oli puitu, kun yksi heidän leikeistään kiellettiin.

Lapset olivat tavanneet leikkiä patsas-leikkiä, mikä oli kuin liikkuva versio minunkin lapsuuteni peili-leikistä. Tässä yksi osallistuja oli elävä ihminen, joka yritti selvitä läpi patsaita täynnä olevan huoneen. Muut osallistujat, patsaat, taas yrittivät kosketuksellaan muuttaa elävänkin patsaaksi, mutta he saivat liikkua vain, kun elävä ei nähnyt heidän liikkuvan.

Leikki kiellettiin kun useat lapsista kertoivat näkevänsä painajaisia. Niissä he hirviöveistosten kosketettua jähmettyivät itsekin liikkumattomiksi patsaiksi, jotka olivat silti sisältä elossa ja tuntevia. Herkimmät lapsista eivät halunneet katsoa edes valokuvia.

”Ja niin, kysymykseen vihdoon vastatakseni: on totta, että minä olin viimeinen sisääntulija.” Nuorimmat lapsista, tässä ryhmässä kuusivuotiaita, ovat yhä varuillaan. Vanhimmat, kymmenvuotiaat, kääntyvät piirrosten pariin.

Lapsilla on kaikilla jaloissaan itsetehdyt sandaalit ja yllään identtiset verhoista ommellut kultaraidalliset kiiltävänmustat vaatteet. Se saa heidät näyttämään omituiselta pikku-ukkojen olympiajoukkueelta. Vaikka tieteilijät olivat varautuneet ties mihin, eivät ne nerot silti olleet älynneet

varastoida ainuttakaan vaatekertaa lapsille.

"Miksi sinä tulit niin paljon myöhemmin?" Lenna kysyy, vaikka tiedän hänen kuulleen tämän kaiken jo aikaisemmin.

"Meidän saapumiset oli porrastettu, ja minä olin viimeinen, koska opettajia ei tarvittu vielä silloin. Olisi ollut turhaa tulla kauhean aikaisin."

Käännän sivulle valahtaneen rannekelloni osoittamaan ylöspäin. "Ja sitten keretään ottaa vielä seuraava kysymys."

Lenna jää mietiskelemään vastaustani ja samalla vatsassani kumahtaa vihlova potku. Rauhoittelen vauvaa silittämällä vatsaani ja aprikoin taas, kenen lasta olen kantamassa. Siinä minulle seuraava kysymys, vaikkei vastauksella tietenkään mitään merkitystä ole. Se on minun lapseni nyt. Siitä tulee Alfred, isänisäni mukaan. Tai ehkä Daniel. Täytyy katsoa, kummalta mukula näyttää ulos päästyään.

Katson opetusryhmääni, jossa on noussut vain yksi käsi.

"Nyt on vapaan tiedon tunti, voitte kysyä ihan mitä vain. Mutta ehkä nyt on jonkun muun vuoro", sanon ja näen miten Lenna laskee kätensä ja näyttää minulle kieltä. Yritän olla suosimatta häntä yli muiden, ihan jo hänen itsensäkin vuoksi. Omien lasten opettamisessa on aina omat koukkunsa.

"Ope, eihän kummituksia oo oikeasti olemassa?" Tom kysyy kättään nostamatta. Poika on vetänyt ylisuuret sukkansa housunlahkeiden päälle, ja ne ylettyvät melkein polviin, joita hän nyt haluaa. Katraan ylle tulee taas painostava äänettömyys, ja kaikki lapset kuuntelevat vastaustani tarkasti. Selkääni ja hartioitani särkee, eikä tämä ainainen hölynpöly ainakaan helpota oloani.

"Ei tietenkään. Niitä on vain tarinoissa ja haaveissa."

"Miksi kukaan haaveilisi kummituksista?" joku lapsista kysyy.

"Joskus ihmiset eivät ole valmiita päästämään irti menneestä ja kuolleista läheisistään, vaan toivovat, että olisi vielä yhteistä aikaa. Se on inhimillistä ja ymmärrettävää, mutta ei se siitä sen todellisempaa tee."

"Sofia sano, että patsashirviöitä ei oo, mutta kummituksia on. Että se näki yöllä vilahduksen jostain läpinäkyvästä naamasta sen oman sängyn yläpuolella", Tom sanoo, ja lapset katselevat toisiaan kuin heidän kaikkien yhteinen pelätty salaisuutensa olisi nyt paljastunut.

Sofia, jumalauta.

Yllätyn mieleeni tullutta suomenkielistä sanavalintaa ja vanha muisto herää: ollessani 6-vuotias, rikastumisesta haaveileva ovela likka, löysin metsästä puoliksi maahan hautautuneen suden raadon. En kertonut löydöstä vanhemmilleni, vaan he saivat tietää asiasta vasta valittaessani seuraavana aamuna, ettei hammaskeiju ollutkaan käynyt. Olin ollut täysin varma, että herätessäni minua odottaisi kokonainen pino kolikoita. Löydettyään mädäntyneitä sudenhampaita tyynyni alta isä, tavallisesti niin lempeä ja zen, oli huutanut "KIM, JUMALAUTA!" niin epäisämäisesti, että me äidin kanssa repesimme nauramaan aamiaispöydässä. Vaikka isä siinä säikähdyksissään sitten raivosikin minun olevan arestissa siitä hetkestä ajanlaskun loppuun, naureskeltiin juttua yhdessä jo samana iltana. "X jumalauta" jäi perheemme lentäväksi lauseeksi, jolla piikiteltiin muita aina, kun joku idea tuntui hullulta.

"Mitään patsasmörköjä tai kummituksia ei ole olemassakaan. Sofialla on vain itsellä paha mieli, ja hän purkaa sitä pelottelemalla teitä", sanon ja yritän pitää säälin pois katseestani. Vastaus näyttää tyydyttävän Tomia.

Alan olla totaalisen väsynyt teinien jatkuvaan perseilyyn ja pienempien pelotteluun. Täytyy taas pitää heille puhuttelu, vielä tiukempi. Lapsilla on huolia jo tarpeeksi ilmankin, että heitä vielä lisää traumatisoidaan. Moni lapsista itkee päivittäin vain katsottuaan taivaalle. Usein he näkevät unia, joissa jotain paha tulee avaruudesta. Miksi pienten ihmisten on kannettava niin paljon taakkaa?

Kummitustarinat ovat ärsyttäviä siitäkin syystä, että koko kummitusjuttu on osoitettu vääräksi niin moneen kertaan. Silti löytyy valtavasti ihmisiä, jotka epäilemättä yhäkin uskovat ennemmin kummitusten olemassaoloon, kuin siihen mikä huoneistosta tekee oikeasti erityisen.

Kaikista niistä isän urakan myötä lukemistani, huoneiston todellisen luonteen paljastaneista lehtijutuista oli kiittäminen yhtä miestä: Pete Malleryä, 30-vuotiasta tubettajaa, joka kertoi koko maailmalle, että huoneistossa 4001 kummitteli ja esitti todisteeksi kuvaamansa videon. Mallery oli murtautunut viereisen pilvenpiirtäjän katolle ja kuvannut dronella lasin lävitse 40. kerroksen oleskeluhuonetta. Sosiaaliseen mediaan jaettu kolmeminuuttinen video saavutti kymmenen miljoonan katsojan rajapyykin tunteissa.

Ensin videolla ei näy mitään ihmeellistä, vain tyhjä modernisti kalustettu oleskelutila, jossa on sohvaryhmä pöytineen, pieni sähkötakka, kirjahylly, liukuvien paneelien taakse piilotettu baari ja biljardipöytä. 52 sekunnin kohdalla *sen* pystyy näkemään ensimmäisen kerran: värisevän ihmishahmon istumassa sohvalla. Hetken värähdelyään hahmo häviää. Joitakin sekunteja myöhemmin sama ihmishahmo seisoo kirjahyllyn edessä ja siirtyy sitten silmänräpäyksessä makoilemaan sähkötakan luokse kirjaa käsissään pidellen. Hahmo vilkkuu epätarkkana ja lähes läpinäkyvänä kaikki kolme ilmestymistään.

Epäilijät moittivat videon huonoa kuvanlaatua, hotellin ikkunalasien tummuutta ja heijastuksia, sekä väittivät sitä ylipäänsäkin väärennökseksi.

Oli kyse väärennöksestä tai ei, Mallery tuomittiin salakuvauksesta ja yksityisyyden suojan rikkomisesta viideksi vuodeksi ehdonalaiseen ja huomattaviin vahingonkorvauksiin. Solace Innin lakimiesarmeija syytti Malleryä myös koko hotelliketjun mustamaalaamisesta, mutta syytteistä luovuttiin. Mallery selvisi mittavien vahingonkorvausten maksamisesta joukkorahoituskampanjalla sekä kohun jälkeen kuvaamiensa kummitusaiheisten roskadokkareiden tuloilla.

Solace Inn oli lopulta taipunut, tai vain vaihtanut huoneiston markkinointistrategiaansa, ja päästänyt median tutustumaan vielä silloin maailman ainoaan kuluttajille suunnattuun vastaavanlaiseen huoneistoon. Media oppi sen, minkä jo tiesikin: ei huoneistossa tietenkään kummitellut. Videolla näkyvä ihmishahmo oli John Trembley, 36-vuotias toisen romaaninsa juuri julkaissut kirjailija, joka oli vuokrannut huoneiston itselleen. Omistamastaan suuresta energiakonsernista tunnetun Trembleyn suvun perijän esikoisteos oli ollut suuri arvostelumenestys. Sitä seuraava kahdeksan vuoden tauko oli kuitenkin saanut kriitikot kylmenemään, ja moni valitteli pitkää taukoa teosten välillä. Se oli huomattavasti kauemmin kuin Trembley, hänen kustantajansa tai esikoisteoksesta innostuneet lukijat olivat toivoneet. Trembley halusi yllättää kirjallisen kentän paukauttamalla seuraavan, kolmannen kirjansa ulos vielä saman vuoden aikana. Huoneisto 4001:n avulla tämä kävisi helposti. Myöhemmin

jotkut ihmiset olivat kauhistelleet yksinäisyyttä, jota he kuvittelivat Trembleyn kokeneen. Trembleyn itsensä mielestä tällainen sosiaalinen eristäytyminen ei juurikaan eronnut hänen tavallisesta arjestaan.

Lehdistön tutustumiskierrosta seuranneena päivänä Toronto Starin etusivulla oli otsikko "HALUATKO MATKUSTAA AJASSA? ASTU SISÄÄN SOLACE INNIN HUONEISTOON 4001."

"Oonko mä aikamatkustaja?" Lenna kysyy ja kaivaa nenäänsä.

"Et enempää kuin kukaan muukaan. Toronto Star kirjoitti lopulta korjauksen ja selvennyksen heidän alkuperäisestä otsikoinnistaan", sanon ja muistan kuinka nämä lehtijutut olivat herättäneet isässä jotain, ja hänen vuosia kestänyt masennuksensa oli alkanut irrottaa otettaan. Luulen, että hän oli vähän aikaa kuvitellut voivansa vielä nähdä äidin.

"Kyllä sitä voi ajatella, että jokainen ihminen matkustaa ajassa, mutta vain eteenpäin ja samaa vauhtia kuin kaikki muutkin. Paitsi me, kuten hyvin tiedätte. Tässä huoneistossa aika kulkee paljon nopeammin."

Otan yhdeltä muksuista paperin ja kynät. Lapset valuvat lähemmäs katsomaan, mitä teen. Piirrän paperille punaisen ympyrän ja vedän sinisen lyhyen viivan kello kahdentoista kohdalle.

"Tämä ympyrän punainen viiva on elettyä aikaa, ja sininen viiva on vuorokauden raja. Eli milloin päivä alkaa ja päättyy."

Jatkan sinistä viivaa pitemmälle ylöspäin ja piirrän punaisella uuden, paljon suuremman ympyrän edellisen pienemmän ympärille. Painan sormen ulommalle ympyrälle ja lähden kuljettamaan sormeani sitä pitkin.

"Ja tässä ollaan me kun olemme tässä huoneistossa. Me eletään paljon pitempi aika sen saman päivän aikana, koska aika kulkee nopeammin ja siten siihen päivään mahtuu enemmän tunteja. Ymmärrätekö?"

Näen monista katseista, että kaikki eivät selvästikään ymmärrä.

“No, joka tapauksessa, en ole varma tämänhetkisistä lukemista, mutta silloin aluksi nopeus oli 165-kertainen. Sen vuoksi videolla näkyneet Trembley oli ilmestynyt kuin tyhjästä ja näyttänyt värisevän. Hotellin ulkopuolelta katsoen hän oli vain liikkunut todella nopeasti, vaikka oikeasti hän oli viettänyt aikaansa ihan normaalisti oleskeluhuoneessa lueskellen. Ne kolme kertaa, kun hän oli pysähtynyt katsomaan ulos, valitsemaan ja sitten lukemaan kirjaa, hän oli ollut aloillaan tarpeeksi pitkään, että hän oli näkyneet kameran kuvassa.”

Vanhemmat lapsista tietävät tämän kaiken jo, mutta nuorempia asia askarruttaa. Sitä tullaan kyllä käsittelemään vielä paljon heidän koulutuksensa aikana, silti vapaan tiedon tunneilla heillä on oikeus kysyä mistä vain. Kun jatkokysymyksiä ei kuulu, ilmoitan lapsille, että voimme päättää tunnin. Olemme vähän etuajassa, joten nyt käytävillä on hiljaisempaa. Jos voin välttää muihin aikuisiin törmäämistä, pyrin nykyään tekemään sen.

Muksut pakkailevat vihkojaan ja penaaleitaan pieniin pussukoihin. Nyt lapsilla on pari tuntia vapaata ja iltaruonan jälkeen harjoitellaan vielä puutarhanhoitoa. Päivät ovat pitkiä ja täysiä. Lapsista tulee helposti muuten levottomia, ja kuten säännöstössä sanottiin, meidän täytyy istuttaa reippaan työmoraaalin siemenet jo varhain. Opetussuunnitelma on minun laatimani, vaikka en minä sen ansiosta mitään ylpeyttä tunne. En minä ole erityinen, sijassani voisi olla melkein kuka vain.

Oppitunti on pidetty tavalliseen tapaan ikkunattoman liikuntasalin nurkassa, lattialla ja patjoilla. Pistän salin seinustalla olevaan lipastoon omat muistiinpanoni ja tarkistan vanhasta tottumuksesta (useaan kertaan uudelleenkäytetyn) kalenterini, johon ei ole merkitty tälle viikolle mitään töiden ulkopuolista ohjelmaa. Tuskin koskaan on. Vietän vapaa-aikani lähinnä lasten kanssa, että edes joku aikuinen antaisi heille aikaa. Ja kyllä minä aidosti pidän heidän kanssaan olemisesta. Iltaisin, kun jäämme lopulta Lennan kanssa kahdestaan, pyrin opettamaan hänelle suomea. Vaikka suomeksi puhuminen sujuu häneltä jo melko hyvin, Lenna haluaa silti käyttää aina keskenämme ollessaan englantia. Ei hän suomen kielellä tule ikinä mitään oikeasti tekemäänkään, se on vain minua varten.

Kirjat ja lapset ovat ainoita todella uusia asioita täällä, eikä kirjoissakaan ole enää entistä hohtoaan. Aika lailla kaikki on tässä vaiheessa jo nähtyä ja koettua, vanhaa ja rispaantunutta. Huoneisto on toki yhä yhtä iso kuin aina, mutta sen loistokkuus on alkanut hautautua pinttyneeseen likaan ja naarmuihin,

mikä tavallaan tekee siitä vähän kodikkaamman. Aikoinaan, kun kaikki täällä vielä kiilsi virheettömyyttään, hajotin tahallani yhden vessan peleistä, ihan vain siksi, että edes jokin asia myös *näyttäisi* olevan pielessä. Ikävöin oman pienen taloni jääkylmiä kaakeleita ja putputtavia putkia.

Ja isää. Ongelma on, että muistoni hänestä alkavat haalistua. Yritän aktiivisesti muistella häntä, vaikka se on kivuliasta. Mutta se, että menettäisin hänet kokonaan, tuntuu vielä pahemmalta. Joskus menen peilin eteen vain etsimään merkkejä hänestä omilta vanhenevilta kasvoiltani.

Juominenkaan ei ole enää vaihtoehto, viinat loppuivat jo kauan aikaa sitten. En minä usein juonut silloin entisessä elämässäni, mutta kyllä kotoa silti aina löytyi lahjaksi saatuja pulloja sitä sun tätä.

Pullot nostavat mieleni pinnalle muiston isästä, ja hyppään sen perään.

Tulin väsyneenä töistä kotiin iltamyöhällä (en ole varma miksi, ehkä oli ollut vanhempainilta) ja löysin isän juopottelemasta lattialta. Hän katseli ympäriinsä levittämiään vanhoja valokuvia minusta ja sanoi ikävöivänsä minua. Vastasin syyllisyudentuntoa potien, että kyllähän me vietimme aikaa yhdessä. Ei, ei, isä sanoi ja raahasi itsensä halaamaan jalkaani. Hän tarkoitti ikävöivänsä mennyttä minua.

Isä nosti lattialta valokuvan, jossa juoksin alle kouluikäisenä paljain jaloin vanhan kotimme pihanurmen lätäköissä. Ja sitten hän tuijotti toista, missä poseerasin kiusaantuneena koripallokentän laidalla kisapuku päälläni, olin kuvassa ehkä 13. Minä en noita aikoja juuri muistanut saati ikävöinyt ja tuntui vähän rasittavalta, että isä nyt nyyhki täällä kännissä näiden kuvien keskellä. Isä huomasi ilmeeni ja sanoi, että hän on rakastanut jokaista minua, mutta on menettänyt niistä kaikki muut paitsi tämän, joka on hänen kanssaan nyt. Että se oli kaikista raskain risti vanhemmuudessa. Mieleni oli tehnyt käskä häntä painumaan nukkumaan, mutta hän kosketteli niitä typeriä kuvia niin hennosti, että hain keittiöstä lasin itsellenikin ja laskeuduin isän viereen. Eikä siinä kauaa kestänyt ennen kuin minäkin itkin. Se oli ollut pitkä päivä.

”Kuka sen keksi, sen ajan nopeutushommelin? Ja miten se toimii?” Tom kysyy ja hidastelee lattialle levittämiensä kynien poimimisessa. Monet muutkin lapsista pysyttelevät yhä salissa.

”Kun vähän vielä kasvatte, niin joku tutkijoista pitää teille siihen liittyvät oppitunnit. Minun tehtävä

on saada teidät valmiiksi sitä varten. Mutta armeija ajanhallintaa kai ensimmäisenä lähti tutkimaan, ja vasta vuosien jälkeen kuluttajat, kaikki semmoset tavalliset ihmiset, pääsivät siihen käsiksi.”

Vastaus ei näytä kiinnostavan ketään, mutta vain isoimmat lapsista ovat lähteneet. Pienemmät viivyttelevät ja parveilevat yhä ympärilläni. Tulemme porukalla ulos liikuntasalista, tervehdimme paria vastaan tullutta tutkijaa (jotka ovat myös molemmat raskaana) ja kävelemme kuluneilla matoilla kohti hotellin varjopuolella sijaitsevia makuusaleja. Ajustetut valot ja ikkunahimmennykset pitävät vuorokausirytmiiä yllä – oli ulkona minkäläistä vain – mutta siitä huolimatta huoneiston eteläpääty on muita hämärämpi.

Lähestymme lakanalla peitettyä, lattiaan pultattua patsasta, ja ymmärrän miksi muksut kävelevät kanssani. Kaikki lapset painautuvat toisiaan vasten patsasta ohittaessaan, jotkut pitävät toisiaan kädestä. Lennakin ottaa minua kädestä patsaan vierestä kävellessämme. Hän on jo vähän vanha pitämään äitiään kädestä, mutta en välitä. *Minäkin* tarvitsen tätä.

Annan patsaan jäädä meidän taaksemme ja kävelen kuin kaikki olisi aivan normaalisti. Patsaan jäädessä taaksemme lapset muuttuvat askel askeleelta äänekkäämmiksi ja juoksentelevat lopulta kuka kenenkin kanssa omille teilleen. He saavat liikkua huoneistossa vapaasti, lukuun ottamatta yläkerrassa olevaa teleskooppihuonetta ja kiellettyä käytävää. Vain Lenna jää vierelleni kävelemään.

"Olisinpa mä jo aikuinen, ettei tarvisi pelätä", Lenna sanoo hiljaa.

Hymähdän.

"Tänne tuli kerran yksi poika, joka myös toivoi olevansa vanhempi. Kerroinko tätä tarinaa sulle koskaan?"

Lenna pudistaa päätään, ja aloitan.

Vain viikkoja lehdistön uutisoitua ensimmäistä kertaa huoneiston 4001:n todellisesta luonteesta se nousi uudestaan otsikoihin.

Isä oli jäänyt koukkuun hotellista kertoviin uutisiin: hän luki kaiken mitä lehdissä ja netissä kirjoitettiin. Ei hänellä, tai liioin minullakaan, tietenkään ollut varaa vuokrata huoneistoa edes lyhyimmäksi mahdolliseksi ajaksi, emmekä liioin tunteneet ketään riittävän rikasta. Joten uutisia, huhuja ja yleistä keskustelua lähemmäs emme tuossa vaiheessa päässeet.

Heräsin pimeässä makuuhuoneessani ja kuulin isän liikkuvan jossain päin taloa. Vedin kylpytakin ylleni ja lähdin katsomaan, mistä oli kyse. Tarkistin ensin isän huoneen, entisen kotikirjastoni, mutta se oli tyhjä ja pimeä.

Äiti oli sairastanut niin pitkään, että minulle hänen kuolemansa oli helpotus, kuten varmasti hänelle itselleenkin. Olin toivonut isän saavan taas elämästään kiinni, kun kaikki hänen aikansa ja energiansa ei enää menisi äidin hoitamiseen, mutta hän olikin romahtanut täysin. Oli kestänyt pitkään, että sain isän maaniteltua muuttamaan luokseni Kanadaan, sillä en voinut olla hänelle avuksi, jos hän pysyi Suomessa. Varmasti oli hänelle itselleen parempi irrottautua menneestä ja kaikesta, joka muistutti häntä äidistä.

Vaikka olikin ihanaa taas puhua suomea jonkun kanssa päivittäin, ei asuminen masentuneen lesken kanssa sitten ollutkaan osoittautunut erityisen helpoksi. Minun piti lopulta maksaa naapurilleni siitä, että hän pysyi isää hoitamaan muka eroahdistuksesta kärsivää corgiaan aina päivisin. Näin sain isän ainakin kerran päivässä käymään ulkona.

Laskeuduin portaat alas keittiöön ja yritin valmistautua kaikkeen. Tämä ei ollut ensimmäinen näistä öisistä herätyksistä. Alhaalla näin isän lukevan jotain läppärin valossa. Hänen poskellaan näkyi tietokoneen valossa kiiltävä kyyneleen tekemä latu. Oletin, ettei mistään vakavasta varmastikaan ollut kyse. Isä saattoi itkeä katsoessaan automainoksia tai muiden ihmisten someen postaamia lemmikkiensä kuolinilmoituksia. Vaikka ylenpalttinen tunteellisuus toisinaan ärsytti, oli siinä täydellisessä avoimuudessa myös jotain hellyttävää. Napsautin liesituulettimen valon päälle ja kumarruin kurkistamaan näyttöä.

“Joku pikkupoika meni sinne”, isä sanoi ja rullasi uutisartikkelin takaisin alkuun, jotta minäkin voisin lukea sen.

Hotellin vastaanottovirkailijoiden apulaispäällikkö oli sopinut kymmenvuotiaan Tim-poikansa

kanssa, että tämä tulisi koulun jälkeen hänen työpaikalleen, josta he työpäivän päätyttyä lähtisivät yhdessä kaupungille. Timin oli määrä odottaa hotellin aulassa, jossa henkilökunta tunsi hänet hyvin ja antoi hänen tehdä läksyjään syrjäisessä aulabaarin pöydässä. Tim oli tietysti kuullut myös hotellin kattohuoneiston poikkeuksellisuudesta ja rukoillut isältään mahdollisuutta käydä siellä. Se tekisi hänestä heti koko koulun suosituimman pojan, Tim oli selittänyt.

Oikeasti syy liittyi heidän naapurissaan asuvaan neljä vuotta vanhempaan Ameliaan, joka toimi toisinaan Timin lapsenvahtina. Tim oli ihastunut tyttöön kipeästi. Kun Tim oli rohkeutta kauan kerättyään kertonut Amelialle olevansa ”roihuavan rakastunut” tähän, tyttö oli vain nauranut. Ystävällisesti, mutta nauranut kuitenkin. Hän oli taputtanut Timin päätä ja huokaissut, että jos poika vain olisi muutaman vuoden vanhempi.

Pienikokoinen Tim oli livahtanut huoneistoon helposti. Edellisen asiakkaan jälkeisen loppusiivouksen tehneeltä siivoojalta anastamallaan turvakoodilla hän oli saanut hissien nousemaan 40. kerrokseen.

Metalliovien läpi tultuaan Tim oli kävellyt arasti peremmälle eteissaliin, peläten, että joku olisi yhä ollut huoneistossa. Hän oli kuitenkin ollut yksin. Ensin Tim oli juoksennellut tutkimassa paikkoja ja pelannut sitten videopelejä mediahuoneessa nukahtamiseensa asti. Aurinko ei liikkunut taivaankaarellaan kuin muutaman asteen, joten Timillä ei ollut kunnollista käsitystä ajan kulusta. (Tuolloin vuorokausirytmää ylläpitävää valaistusta ei vielä ollut otettu käyttöön.) Herättyään Tim oli kiiruhtanut peilin eteen katsomaan itseään ja pettynyt nähdessään, ettei hän ollut muuttunut yhtään. Vai oliko sittenkin? Ehkä hän ei vain huomannut kasvamistaan. Ja hänhän oli ollut huoneessa vasta joitain tunteja.

Parissa päivässä Tim oli viimein ymmärtänyt, ettei hänen vanhenemisensa ollut yhtään normaalia nopeampaa hänelle itselleen. Jotta hän saavuttaisi haluamansa 14 vuoden iän, hänen tulisi pysyä huoneistossa samat neljä vuotta mitä vanhenemiseen kestäisi sen ulkopuolellakin. Pettynään ja isänsä vihaista reaktiota odottaen poika oli palannut huoneiston ulko-ovelle, mutta ei ollut saanut sitä auki. Metalliovi oli pysyvässä lukossa. Solace Inn oli pelännyt työntekijöidensä hyväksikäyttävän huoneistoa, minkä vuoksi sen avaamiseen käytettävät henkilökohtaiset koodit, joita annettiin asiakkaille ja siivous- ja huoltohenkilökunnalle, vanhenivat vuokra-ajan päätyttyä tai tehtävien tultua tehdyksi.

Tim oli kadoksissa 14 päivää.

Tim oli huoneistossa 2310 päivää.

Lopulta hotellin henkilökunta havaitsi, että huoneiston sähkönkulutus viimeiseltä kahdelta viikolta oli massiivinen, vaikka huonetta ei oltu varattu asiakkaalle, eivätkä juoksevat järjestelmät kuluttaneet paljoakaan. Tilannetta tarkastamaan lähetetty sähkötekniikko tuli huoneistoon, joka oli myllätty täysin. Huonekaluja oli rikottu, eteishallissa toisesta kerroksesta tiputettu sohva makasi katkenneena portaiden alapäässä. Seiniltä oli pudotettu tauluja ja tapetteja oli revitty auki. Huoneiston pintaremontit ja siivous maksoi kymmeniätuhansia.

Viimein kasvavan pelon vallassa huoneistoa kiertänyt tekniikko seurasi television meteliä ja löysi 16-vuotiaan sairaalloisen Timin nukkumasta yhdestä makuuhuoneista. Tim purskahti itkuun herätessään. Tekniikko kertoi myöhemmin medialle, että nyyhkivä Tim oli kannettaessa tuntunut kuin kasalta kuolleita risuja.

Tim vietiin sairaalaan useisiin fysiologiin ja psykologiin tutkimuksiin. Timin immuunijärjestelmä oli heikentynyt, ja hänen verenpaineensa oli koholla. Hän ei pystynyt kävelemään kunnolla nilkan virheasennon vuoksi. Ilmeni, että nilkassa oli hoitamaton murtuma, jonka hän oli saanut hypätessään sohvan kanssa alas portaita. Poika oli lisäksi vakavasti aliravittu. Huoneiston ruokavarastot olivat olleet aivan loppuillaan. Jos hotelli olisi lähettänyt teknikon paikalle vain joitain tunteja myöhemmin, Tim olisi luultavasti kuollut nälkään.

“Kristus”, sanoin uutisjuttua lukiessani ja mietin, miten pitkään itse olisin pysynyt järjissäni huoneistoon lukittuna. Isä puristi minua olkapäästä sillä tutulla tavallaan, ja tunsin miten hän oli jotenkin enemmän läsnä, enemmän voimissaan. Valvoimme koko yön jutellen Timin kohtalosta. Ei hän enää elätellyt toiveita äidin näkemisestä, sillä mediassa oli tehty selväksi, ettei menneisyyteen matkaamiseen liittyviä ongelmia yrityksistä huolimatta oltu onnistuttu ratkomaan, mutta ajanhallintatieteen vaikutukset ihmisiin kuitenkin kiinnostivat isää valtavasti.

Kun Timiltä myöhemmin kysyttiin, mitä hän oli tehnyt ollessaan lukittuna niin monta vuotta, Tim kertoi lähinnä katsoneensa televisiota ja pelanneensa. Lopulta hän ei ollut jaksanut tehdä sitäkään, mutta television äänet olivat yhä rauhoittaneet häntä. Sairaalassa Timille annettiin ensin oma yhden hengen huone, mutta hiljainen huone sai pojan aivan tolaltaan, joten hänet siirrettiin sieltä pois

normaaliin potilashuoneeseen.

Lapsenvahti Amelia, joka oli tietenkin kuullut naapurinsa katoamisesta, tuli katsomaan Timiä sairaalaan. Tim ei tunnistanut itkevää tyttöä tai ymmärtänyt, mistä oli kyse. Tim ei muistanut enää ystäviään tai koulukavereitaan. Hän oli kuusi vuotta luokkatovereitaan vanhempi, mutta henkiseltä kasvultaan taantunut.

Solace Inn tarjosi Timille ja hänen isälleen huomattavan kokoisen vahingonkorvauksen välttääkseen oikeusjutun, josta olisi varmasti noussut iso mediamyrsky. Tim siirrettiin kokonaan yksityisopetukseen, jonka Solace Inn kustansi. Lisäksi huoneiston lukitusjärjestelmään tehtiin merkittäviä muutoksia. Nyt huoneesta pois johtavan oven saisi aina auki, poikkeuksena ainoastaan tilanne, jolloin toinen metalliovi olisi jo avattuna. Ja tällaista lukitustilannetta varten huoneistoon asennettiin useita tekstinäyttöjä, joilla olla yhteydessä hotellin henkilökuntaan.

“Mitä ajatuksia sulle tulee tuosta tarinasta?” kysyn ja istahdan tyhjennetyn suihkulähteen reunalle makuusalien keskushuoneessa.

“Että yksin ei voi pärjätä”, Lenna vastaa ja menee altaaseen istumaan.

“Yksinäisyys kyllä teki Timille pahaa ja oli hänen ongelmiansa lähtöpiste, mutta kyllä ihminen yksinkin pärjäisi, jos tilanne olisi toisenlainen. Kaikista tuhoisinta Timille oli se, ettei hänellä ollut mitään, mitä odottaa. Hän unohti, miksi hän alun perin edes ryhtyi koko juttuun, ja lopulta Tim ei enää uskonut pääsevänsä koskaan ulos. Hän ei nähnyt enää huomista.”

En enää koskaan hengitä raitista ilmaa.

Ajatus iskee varkain ja saa keuhkoihin vetämäni ilman tuntumaan raskaalta ja tunkkaiselta. Emme me enää elä, me vain selviydymme, aivan kuten isä niinä ensimmäisinä vuosina äidin kuoleman jälkeen.

“On Lenna tärkeää, että sinäkin ymmärrät, että sulla on merkitystä ja sun elämällä on suunta ja...”

tarkoitus ja...” En kuulosta uskovani puheitani itsekään, ja Lenna näkee sen. “Niin, että ymmärrä se!”

“O-okei. No, onneksi se pääsi ulos sieltä.”

“Täältä.”

“Niin.”

En kerro Lennalle, ettei Tim koskaan sopeutunut yhteiskuntaan, vaan jäi täysin isänsä hoidettavaksi. Tiedän tämän, koska isäni ryhdyttyä kirjoittamaan kirjaa huoneistosta hän haastatteli myös Timin isää. Myöhemmin haastattelun nauhoituksesta kuulin, kuinka molempien miesten puhe alkoi hiljalleen värisemään, loppui sitten kokonaan, ja sitä seurasi niiskutusta ja isän tuulitakin kahinaa. Koska isä ei ehtinyt saada kirjaansa valmiiksi, en usko, että kirjan parissa työskentely vaikutti minun tänne pääsyyni, vaikka kai sekin oli mahdollista. Vähintään se valmisti minua täälläoloon, jos kukaan voi todella valmistautua asumaan samassa huoneistossa vuosikymmeniä. En olisi ikinä tullut eikä isä olisi ikinä edes päästänyt minua tulemaan, jos olisimme tienneet, että lopulta kuolisin tänne.

Mietin silloin aikoinaan paljon sitä, kuinka pitkään olisin jaksanut olla täällä Timin sijassa, ja päädyin aina siihen, että varmasti paljon lyhyemmän aikaa. Ja nyt olen vaeltanut näillä kirotuilla käytävillä jo parikymmentä vuotta, paljon kauemmin kuin Tim. En käy ulkopuolisessa maailmassa enää edes unissani. Pysyn aina täällä. Silti minä, ja Timkin aikoinaan, sentään koin, mitä oikea elämä voi olla.

Lenna näplää suihkulähteen sammuksissa olevaa suutinmekanismia. Olen onnellinen siitä, että Lenna on niin tavallinen lapsi, vaikka hän on asunut täällä koko elämänsä.

Ja vaikka minä olen hänen äitinsä.

Tämä on se huono puoli siinä, jos itsellä on ollut upeat vanhemmat: vertaan itseäni jatkuvasti isääni. Enkä minä pärjää siinä vertailussa. Olen usein äreä ja tiuskin Lennalle jostain turhanpäiväisestä. Tai sitten olen apaattinen ja poissaoleva.

Mutta Lenna on turvassa, hänellä on ruokaa, juomaa ja ystäviä. Ei hänen tai muidenkaan lasten tilanne siten huono ole, mutta satuttaa silti ajatella, että kaikilta näiltä lapsilta puuttuu kokonaan jopa kodin konsepti. Nämä kaksi kerrosta tästä pahuksen talosta ovat heidän koko maailmansa.

Vaikka olen hyvissä väleissä monien huoneiston asukkaiden kanssa (he eivät yleensä puhuneet minusta kollegana), ei minulla ole varsinaisesti aikuisia ystäviä täällä. Ei ketään kenen kanssa voisin valittaa, että etuoikeutetusta asemastamme huolimatta (mehän yhä elimme elämäämme) tämä koko juttu lemusi. Ehkä Lennasta vielä kasvaisi sellainen. Jos sinulla ei ole ystäviä, tee ja kasvata niitä itse. Ajatus hirvittää ja surettaa minua. Ainakin sillä tavalla olin isäni kaltainen, paras ystäväni oli oma lapseni.

Yritän olla katsomatta ulos, sillä siellä se yhä leijuu kaupungin yllä. En halua myöntää tätä, mutta totuus on, että sen lieskat ja rakoileva harmaa pinta saavat minutkin levottomaksi. Lapsille toivotettiin koko ajan, ettei sitä tarvitse ajatella, keskitytään me vain elämään omaa elämäämme. Vanhemmaksi tultuaan lasten olisi kuitenkin pakko ajatella sitä, sillä siitähän tulisi heidän koko elämänsä. Mutta ei vielä. Annetaan lapsien olla lapsia niin pitkään kuin mahdollista.

Nousen käydäkseni vessassa, taas. Viisikymppinen ja raskaana – täytyy sanoa, etten odottanut tätä. Isän kanssa eläessäni ja kaiken deittailun tyrehtyttyä olin jo alkanut unohtaa ajatuksen lapsista. Vaikka tiesin isän toivovan lapsenlapsia, oli ihanaa, ettei hän koskaan ottanut asiaa puheeksi. Ei unohtanut hauskoja vauvavideoita pyörimään läppäriille tai muutenkaan vihjaillut. Näin silti, miten isä aina ilostui naapureiden kersoista, eikä koskaan ohittanut mahdollisuutta pidellä vauvanyyttiä sylissään. Ällöttävä pehmo.

Eikä hän koskaan tapaa Lennaa tai tätä uutta.

Tuntuu pelottavalta olla tässä iässä raskaana. Vaikka meillä on täällä oivalliset valmiudet synnytykseen ja muutamat maailman parhaista lääkäreistä, liian moni asia voi silti mennä vikaan. Mutta mahdollinen lapsi on tärkeämpi kuin minun elämäni ja se riski pitää ottaa. Lapsiasiaa ei paljastettu kenellekään ennen tänne tuloa, vaan jokainen nainen joutui hiljalleen hyväksymään sen vasta täällä. Silloin ensimmäisinä vuosina olin vielä vitsaillut asialla: “No, jos ihmiskunnan etu kerran vaatii, että pamahdan paksuksi, niin...”, mutta kyllä se silloinkin häiritsi. Kukaan muu ei kuitenkaan uskalla ottaa asiaa puheeksi, vaan kaikki kärsivät omilla hiljaisilla tavoillaan. Se on sietämätöntä, mutta “moraali on pidettävä korkealla”.

Minulla kesti yli kymmenen vuotta tulla raskaaksi, ja melkein yhtä pitkään, että se tapahtui nyt uudelleen. Muut tänne tulleet naiset, jotka elävät käytännössä koko ajan jossain vaiheessa

raskauskiertoa, eivät katso minua erityisellä lämmöllä. Jos yritän kertoa muille, miltä tämä kaikki minusta tuntuu, he alkavat vain valittaa. Että täysin tyytyväinen en voi sanoa olevani näihin kämppäkavereihini. Jos masentunut leski on parempaa seuraa kuin he, ei heillä mene ihan hirveän vahvasti.

Mutta vähät niistä. Toinen lapsi vielä, sitten saa riittää. Olen oman osani tehnyt. Onhan se suorastaan ihme, että minä tai kukaan edes tulimme raskaiksi tämän kaiken stressin keskellä.

“Jos Timillä olisi ollut edes yksi kaveri mukana, niin olis varmaan ollut paljon helpompaa”, Lenna sanoo.

Mieleeni palaa toinenkin isän esiin kaivama juttu. “Minulla on sellainenkin tarina.”

Työntekijöiden keskuudessa kiersi kaikenlaisia huhuja huoneiston uusista asukkaista. Keski-ikäinen pariskunta oli varannut huoneiston ennalta ja kulkenut sinne vastaanottotiskillä vain pikaisesti pysähtyen. Sanottiin, että pari oli näyttänyt stressaantuneelta ja tiuskinut toisilleen, eikä kukaan ollut arvannut, että heistä tulisi pisimpään huoneistossa pysyneet asiakkaat.

Seuraavien viikkojen aikana ruokavarastoja täydennettiin säännöllisesti automatisoidulla huoltohissillä. Pariskunta oli toivonut purkavansa hissien tavarat itse, joten kukaan ei ollut nähnyt heitä sisäänkirjautumisen jälkeen. Kuukauden oleskelun jälkeen he viestittivät infotiskille ja pyysivät yksityislääkäriään, joka tuli paikalle nopeasti. Lääkäri ei luonnollisestikaan kertonut käyntinsä yksityiskohtia ulkopuolisille.

Kun pariskunnan vuokraama oleskeluaika (jonka pituudesta johtuen he olivat luonnollisesti saaneet tuntuvan tarjoushinnan) päättyi, monet vapaallakin olevista työntekijöistä antoivat uteliaisuudelle vallan, uhmasivat lumimyräkkää ja saapuivat paikalle. Kaikki halusivat nähdä nyt eläkeikäisen pariskunnan. Hotellin johto harkitsi jo, tulisiko heidän antaa jonkinlainen lahja ikääntyneille vierailleen. Lopulta kuitenkin päätettiin, että parempi kun asiasta ei nostettaisi meteliä. Olihan pariskunta halunnut olla rauhassa tähänkin asti. Huoneistoon lähetettiin ainoastaan kohtelias viesti ilmoittamaan oleskelun päättymisestä.

Ketään ei kuitenkaan kuulunut aulaan iltaankaan mennessä. Ajateltiin, että näin pitkän oleskelun jälkeen lähteminen ei olisi ehkä niin nopeaa, joten asiakkaiden lähtöaikaa oli pidennetty normaalista puolesta päivästä aina iltakuuteen asti. Hotellin puolesta päätettiin jatkaa aivan kuten minkä tahansa asiakkaan kohdalla, eli huoneistoon lähetettiin siivoaja. Tavallisesti huoneistoa siivosi suurempi joukko, mutta nyt poikkeuksellisen tilanteen vuoksi huoneistoon lähetettiin aluksi vain yksi henkilö.

Siivoaja, viisissäkymmenissä oleva harmaa pieni nainen, Elaine, rakasti uutta työtään. Erityisesti huoneiston 4001 siivousta. Kerrankin hänen ei tarvinnut kiirehtiä ja tehdä hommiaan sutaisten välttävästi, vaan hän sai olla aivan niin huolellinen kuin halusi ja hioa kaiken niin tiptop kuin mahdollista. Eikä tämä johtunut siitä, että hotellin näkökulmasta hän olisi ollut siivoamassa vain hetkisen, vaan siitä, että hotellin tärkeimmän ja kalleimman sviitin täydellistä puhtautta pidettiin tietysti välttämättömänä. Elainen ja muiden huoneistoa siivoavien työaika eteni heidän subjektiivisen ajankulunsa mukaan. Siivoojathan väsähtäisivät täysin jos kahdeksan tuntia 4001:ä siivottuaan olisi heidän työpäivästään kulunut vasta kolme minuuttia.

Pöly oli luonnollisesti ongelma, joka oli otettu huomioon jo huoneistoa suunnitellessa. Kaikki tekstiilit oli valittu tätä silmällä pitäen: oli paljon sileäpintaisia kankaita sekä kovia ja lyhytnukkaisia mattoja, joita robotti-imurit automaattisesti puhdistivat. Ilmankosteutta ja -puhtautta säätä automatisoitu ilmastointijärjestelmä.

Elaine tuli huoneistoon hiljaa huhuillen. Kukaan ei vastannut, ja hän lähti kiertämään huoneiston läpi saadakseen jonkinlaisen kokonaiskuvan työn määrästä, sillä eihän huoneistossa koskaan ennen ollut vietetty näin pitkää aikaa. Asiakkaina ollut pariskunta oli selvästi pitänyt siisteydestä huolta itse, vaikka joitain vuosikymmenten saatossa kasaantuneita elämisen jälkiä näkyikin. Mitään suurempaa sotkua ei kuitenkaan löytynyt. Kasvihuone suorastaan kukoisti, he olivat pitäneet omaa vihannespuutarhaa.

Vain päämakuusalin sänky oli osaksi petaamatta, peitto möykkynä. Lähemmäs käveltyään Elaine säikähti, sillä ei sänky ollutkaan petaamatta, vaan siinä maattiin yhä.

Valkohiuksisen miehen rypistyneet kädet oli ristitty hänen rinnalleen. Hänellä oli yllään pehmeän ja kuluneen näköinen vaalea pyjama, joka oli laihalle miehelle liian iso. Ajamaton parransänki näkyi valkoisina ja harmaina pisteinä lommoille painuneissa poskissa. Otsa tuntui kylmältä Elainen

koskettaessa sitä.

Elaine yritti toistamiseen huutaa huoneiston toista asukasta näyttäytymään. Kun vastausta ei kuulunut, hän käveli makuusalien keskushuoneeseen kirjoittamaan seinän viestinäytölle selostusta löydöstään. Ennen viestin lähettämistä hän näki jotain sivusilmällään. Elaine laski kätensä viestinäytöltä ja lähestyi näkemäänsä hitaasti.

Vanha nainen leijui ilmassa kuin ripustettuna.

Nainen oli korkeiden panssarilasien ulkopuolella, pysähtyneiden lumihiihtaleiden ympäröimänä. Hänen kasvonsa osoittivat kohti tummaa taivasta, lyhyeksi leikatut harmaat hiukset kohosivat kasvojen ympäriltä ylöspäin. Naisen pikkutakki oli pysähtynyt kesken väpätysten ja pieni pisara sylkeä, tai ehkä kyynel, pysyi paikoillaan naisen kasvojen yläpuolella. Hänen ilmeensä oli tyyni, ja hän katsoi yhä ylös kohti katon reunaa, jolta hän oli hypännyt hetkeä aikaisemmin. Elaine ei koskaan saanut tietää, miten nainen oli päässyt katolle.

Tarkemmin katsoessaan Elaine näki, että nainen putosi hyvin, hyvin hitaasti. Ympärillä leijuvat lumihiihtaleet pysyivät paikoillaan, lukuun ottamatta niitä, jotka naisen keho pölläytti matelemaan liikkeeseen.

Elaine ryntäsi kohti huoneiston uloskäyntiä, auttamaan, varoittamaan. Muutaman askeleen otettuaan hän ymmärsi, ettei hän kerkeäisi metalliovelta edes hissille, ennen kuin kaikki olisi jo ohitse. Mitään ei ollut tehtävissä. Oli vain tämä hetki.

Elaine palasi ikkunan luo ja istuutui ilman halki lipuvan naisen eteen. Tuntui vääraltä antaa naisen viimeisten sekuntien valahtaa ohi huomaamattomina ja arvottomina. Hän halusi jakaa naisen kanssa tämän hetken, vaikkei nainen hänen läsnäoloon varmasti huomannutkaan.

Mikä oli saanut pariskunnan pysymään täällä eristettynä muusta maailmasta kaikki ne vuodet? Pakenivatko he jotain, vai oliko jotain sattunut? Eivätkö he vain kestäneet maailman kiirettä ja pauketta? He olivat eläneet valtaosan elämästään täällä, kahdestaan. Olivatko he löytäneet elämälleen merkitystä? Olivatko vuodet, vuosikymmenet näiden seinien sisällä olleet onnellisia?

Niiden oli täytyntä olla, Elaine toivoi ja ajatteli, kuinka huolellisesti miehen ruumis oli vuoteelle

aseteltu. Hänen oli helppo ymmärtää huoneiston houkutus, sen tarjoama omanlaisensa vapaus. Menit mihin muualle vain maailmassa, aika kului, elämä ja ihmiset kulkivat eteenpäin eikä mikään pysynyt ennallaan. Mutta kun tulit tänne, se kaikki muu keskeytyi. Vain sinulla oli merkitystä. Ja heillä, joiden kanssa tämän ajan jaoit. Siinä kaikki. Elaine katseli huoneistoa, tätä valtavaa lipasta, jonka sisällä kaksi sydäntä oli lyönyt nopeammin kuin kenenkään muun tässä maailmassa. Ja nyt jäljellä oli enää muutama viimeinen tikitys.

Elaine pysyi ikkunan luona vielä pitkään naisen jo pudottua sen ohi.

Tulemme ulos vessoilta lopettaessani tarinani. Lenna on ollut hiljaa jo pitkään.

“Äiti, käykö kaikille huonosti, jotka tulee tänne?” hän kysyy sitten.

“Ei. Ei tietenkään, eikä heillekään käynyt huonosti. He elivät pitkän elämän, oletettavasti onnellisinkin.”

Nyt tarinaa kertoessani tuntui suorastaan inhottavalta suoltaa tuollaista romanttista propagandaa, mutta sitä painotettiin koko ajan aikuisten keskuudessa, miten tärkeää oli saada lapset ajattelemaan positiivisesti ja sitoutumaan projektiin sen sijaan, että olisivat kasvaessaan aidosti itsenäistyneet.

Mieleeni palaa oma itsenäistymisvaiheeni. Asuin koko nuoruuteni Toijalassa, eli heti kun vain mahdollista, pyrin sieltä kauas pois. Kun kerroin isälle ja äidille aikeistani lähteä Kanadaan opiskelemaan olivat he tietenkin sitä vastaan.

“Aivan typerää muuttaa yhtään minnekään, Toijala on paras”, isä sanoi.

“Toijala on paras ainoastaan vastauksena kysymykseen 'Mikä on Suomen ankein asuinpaikka'”, sanoin.

“Höpötä mitä höpötät, mutta meilläpä on tapettimuseokin”, isä sanoi ja hymyili niin, että tiesin hänen oikeasti hyväksyvän lähtöni, tai ainakin oppivan ajan kanssa hyväksymään sen.

Katson edelläni juoksevaa Lennaa, joka ei tule koskaan lähtemään minnekään, ja mieleeni tulvii kuvia hänen elämästään tässä lasivankilassa: Lenna suutelemassa, ensimmäistä kertaa, jotakuta eteisaulan portaiden alapuolisessa pölyisessä nurkassa; Lenna itkemässä särkynyttä sydäntään hiljaa peittonsa alla makuuhuoneessaan, jossa nukkuu seitsemän muutakin lasta; Lenna seisomassa ulko-oven edessä unelmoimassa sen avautumisesta vuosi vuodelta vihaisempana; Lennan syli ottamassa vastaan ensimmäisen, toisen, kolmannen, kenties kymmenennen lapsensa; Lenna kumartumassa ilman- ja vedenpuhdistusjärjestelmän energian hiipumiseen liittyvien laskemien ylle; Lenna syömässä samaa itse kasvattamaansa ruokaa vuosikymmeniä; Lenna kuolemassa ennen kuin aurinko koskaan laskee...

Tämmöiseen elämäänkö minä sinut vedin?

Pakotan kuvat pois mielestäni, mutta ajatuksiani en saa pysähtymään. Lenna ei ole koskaan nähnyt yötä tai tähtitaivasta. Miten hän voi ymmärtää tai edes uskoa, että oikeasti maapallo pyörii, kun aurinko on pysynyt taivaalla samassa pisteessä hievahtamattakaan koko hänen elämänsä ajan? Miten hän tai muut täällä syntyneistä pystyvät pysymään motivoituneina saati muuten tasapainoisina? Teineistä ja vanhemmista lapsista sen jo näkee, miten tukalaksi tilanne muuttuu. Ei niistä ole täysipäisiä kuin muutama. Ja *heidän* tulisi pelastaa *meidät*.

“Käydäänpä teleskoopilla”, sanon ja ojennan käteni Lennalle. Tyttö juoksee ottamaan siitä kiinni.

Nousemme portaat toiseen kerrokseen ja minun täytyy pysähtyä hetkeksi. Jo tämä määrä liikuntaa saa minut hengästymään. Lenna tuijottaa mahaani ja mutristaa huuliaan kuin syyttäisi tulevaa sisarustaan vaikeasta olostani.

Tulemme sille huoneiston alueelle, josta on tehty tutkimusosasto. Kävelemme kielletylle testialueelle johtavan käytävän ohi. Sitä ei valvota mitenkään, vaikka siellä voi olla vaarallistakin, koska väkeä ei vain ole riittävästi. Silti lapset tietävät pysyä poissa sieltä. Jatkamme ovirivistön viimeiseen huoneeseen, joka on joskus aikoinaan ollut keilarata. Ketään muita ei näy. Kävelen ikkunan vierelle ja katson ulos pysähtynyttä maailmaa, joka täältä katsoen näyttää tarkalta pienoismallilta. Lenna pomppaa käyttämään teleskooppia.

Ennen minun tuloani, kun tähän kaikkeen valmistauduttiin, asennettiin reunimmaisten keilaratojen keskelle ikkunan vierelle valtava jalustalla seisova teleskooppi. Se oli aikaisemmin ollut myös lasten

käytössä, jotta he voisivat tutkia sillä ympäröivää liikkumatonta maailmaa. Jotenkin nämä natiaiset löysivät kaikki alla levittäytyvän kaupungin meneillään olevat puukotukset, kolareissa loukkaantuneet ihmiset ja kerran parvekkeella rakastelevan pariskunnankin, vaikka se pari näytti kyllä enemmän pelokkaalta kuin himokkaalta. Viimeinen niitti, jonka jälkeen teleskoopin käyttö kiellettiin lapsilta, oli kun yksi heistä bongasi räjähtämässä olevan kerrostaloasunnon. Lieskojen ja seinänkappaleiden seassa lensi mies, jonka kasvojen iho oli kuoriutumassa irti. Teleskoopin käyttöön asetettiin tiukka ikäraja, mutta tiesin muidenkin aikuisten tuovan omia lapsiaan tänne.

Teleskoopin alkuperäinen tarkoitus ei ollut pysähtyneen kaupungin tutkimus, vaan tiedon kerääminen CX-375:stä. Nostan katseeni eteläiselle taivaalle. Vaikka alamme olla melko lähellä hetkeä, jolloin meteorista tulee meteoriitti, niin siellä se nyt toistaiseksi vielä möllöttää ja varjostaa alapuolellaan olevaa kaupunkia. Näky on omituinen, kuin ilmassa leijuisi kokonainen palava vuori.

Kun tieto valtavan asteroidin iskeytymisestä Kanadan lounaisosaan levisi ympäri maailman, valtaosa ihmisistä haki voimaa uskostaan ja rukoili jumalaltaan apua. Kukaan jumalista ei vastannut. Toiset laittoivat uskonsa tieteeseen. Lukuisat ihmiskunnan pelastamiseksi kehitellyt ideat tulivat lopulta kaikki kuitenkin samaan päätelmään: jäljellä oleva aika ei ollut läheskään tarpeeksi niiden toteuttamiseksi. Jos jotain ei keksittäisi äkkiä, maanpäällinen elämä tuhoutuisi täydellisesti.

Lenna kääntää teleskooppia ja katsoo putken läpi jotain. Teleskoopin linssit päästävät pientä surinaa tarkentaessaan kuvaa toistuvasti aina Lennan siirtäessä sen katsetta eri kohteisiin.

“Mua surettaa kaikki nuo pysähtyneet ihmiset. Ne ei voi tehdä enää mitään”, Lenna sanoo nostamatta katsettaan teleskoopista.

“Ei se tunnu heistä siltä. Tämä hetki on heille silmänräpäystäkin lyhyempi.”

Näen, ettei Lenna ole kovin vakuuttunut vastauksestani. Muistan sitten erään kaupungilta löytämäni näyn. Nappaan teleskoopin käteeni ja käännän sen katsomaan joen toisella puolella olevaa punatiilistä kerrostaloa. Etsin oikean ikkunan ja annan Lennan katsoa. Ikkunassa näkyy sisällä oleva tyttö, joka on puhaltamassa sammuksiin kahdeksaa kakun päälle aseteltua kynttilää. Tytön vanhemmat seisovat tämän takana käsi kädessä ja katsovat toisiaan.

“He elää elämäänsä aivan kuten mekin. Eivät he tiedä tuleeko huomista vai ei, mutta ei kukaan meistä

sitä tiedä. Ei todella.”

Hetkittäin on helppo tuntea projektin uljaus. Maailma on seisahtunut odottamaan meitä. Kahdeksan miljardia pysähtynyttä henkäystä.

Mutta entä isä? Ajattelen usein miten pitkälle hän ehti, ennen kuin tutkijat kiihdyttivät huoneiston nopeuden nykyiselle tasolle. Kyse oli minuuteista. En usko hänen ehtineen kauas, itse asiassa oletan hänen yhä odottavan minua hissikäytävällä metalliovien takana. Hän olisi varmasti ikionnellinen, kun palaisin nyt yhtä lasta sylissäni ja toista mahassani kantaen.

Kun sain kirjeen, jossa kerrottiin, että minut oli valittu tänne pääseviin ihmisiin, oletus oli, että ratkaisu asteroidi-iskuun löytyisi meidän elämämme aikana. Tai niin me isän kanssa ainakin ajattelimme. Olimme juhlineet sitä, että minä olin muka niin erityinen. *Juhlineet.*

Oikeasti sitä ei vain uskallettu myöntää: työ oli vasta aluillaan eikä ratkaisua odotettu löytyvän minun tai edes Lennan sukupolven aikana. Siksi huoneistoon ylipäänsä edes otettiin myös opettajia. Jo vähän ennen minun saapumistani lisääntyminen oli aloitettu. Huoneiston luistelukaukaloon asennettiin jäädyttämö, joka täytettiin tuhansia ihmisalkioita sisältävillä säiliöillä. Pelkästään huoneistossa olevien alkuperäisten 50 ihmisen geeniperimä olisi luultavasti rappeutunut jo muutamassa sukupolvessa. Tämä olettaen, että tutkijoiden, lääkäreiden ja opettajien keskinäinen lisääntyminen olisi edes onnistunut tarvittavassa mittakaavassa. Oli inhimillisempää olla pakottamatta pariutumisia. Ihmiskunnan tuli säilyä elossa tarpeeksi pitkään, jotta keino CX-375:n aiheuttaman totaalisen tuhon välttämiseksi voitaisiin keksiä ja toteuttaa.

“Halusitko sä koskaan ulos täältä?” Lenna kysyy.

Joka päivä.

“Kyllä minä sitä ajattelin pitkään. Vielä sinun syntymän jälkeenkin seisoin eteisaulassa ja harkitsin lähteväni, mutta joku muu kerkesi ensin, joten sitä ei ole tarvinnut enää miettiä.”

“Ai miten niin?” Lenna kääntyy taas katselemaan ympäriinsä teleskoopilla.

“Ulko-ovihan on lukossa”, sanon.

“Niin, mutta jos se aukeaa.”

“Ei se aukea. Vähän ennen sinun syntymääsi yksi amerikkalainen lääkäri ei enää kestänyt ja yritti karata ulko-ovista. Ja sillä hetkellä kun hissikäytävän puoleisen oven lukko avautui, hän siirtyi elämään ympäröivän maailman vauhdilla. Siksi hän ei ole vielääkään, melkein vuosikymmen myöhemmin, saanut sitä ovea edes kokonaan auki.”

Thomas oli viimeksi nähnyt aviomiestään Paulia kolme päivää aikaisemmin nostaessaan matkalaukkunsa heidän kotinsa ovikynnyksen yli. Paul oli heilauttanut hänelle kättään olohuoneen sohvalta ja hymyillyt velmusti tavalla, jota Thomas ei ollut nähnyt pitkään aikaan.

Kylmän, kiiltävien pintojen täyttämän tilan keskellä seisoessaan ja ruumishuoneen työntekijän lakanan alta paljastamaa pahasti turvonnutta ruumista tuijottaessaan Thomas ei ollut ensin tuntenut metallisella pöydällä makaavaa elotonta miestä. Hetkellinen helpotus oli puristanut ilmat hänen keuhkoistaan. Se ei ollut Paul, tämä oli joku väärinkäsitys. Hän ei voinut tunnistaa vainajaa, sillä hän ei oikeasti tuntenut tätä, ja joku muu saisi samanlaisen kamalan puhelun poliisilta. Oikeasti Paul oli kuin olikin yhä jossain, ehkä jo palannut kotiin kaupungilta tai mistä lie menoiltaan puhelimen akku loppuneena.

(äiti)

Ruumis vaikutti ainakin viikon vanhalta, mutta oli silti helppo nähdä kuolleen miehen olleen vartaloltaan hoikka ja lihaksikas. Ei yhtään sellainen kuin Paulin vuosikymmenten saatossa hitaasti pöhöttynyt ja keskivartalosta levinnyt tuttu muoto. Miehen hiukset olivat kasvaneet viikonlopun aikana monta senttiä. Hänessä oli samaa näköä kuin Paulissa oli ollut heidän tavatessaan nuoruusvuosinaan. Otsan rypytkin olivat kadonneet, minkä Thomas tosin myöhemmin oppi olevan vain osa normaalia ruumiin hajoamisprosessia. Vain hiusten harmaus ja pakeneva hiusraja kielivät kuluneista vuosista.

Myöhemmin Thomasin piti taistella lakiteitse saadakseen kuulla Paulin viimeisen puhelun. Yleiseen

hätänumeroon tuli soitto keväällä 2014. Häätäpalvelun työntekijä kuuli soitossa vain muutaman lyhyen piipahduksen. Lopulta kun työntekijän toistuviin kysymyksiin ei vastattu, soitto katkaistiin ja merkittiin vahingoksi. Myöhemmin soiton nauhoituksen analyysissä kävi ilmi, että kun nauhoitus toistettiin moninkertaisesti hidastettuna, nauhalla pystyi kuulemaan miesäänen, joka kertoi katkaisseensa jalkansa painonnosto-onnettomuudessa, eikä kyennyt siirtämään päälleen kaatunutta raskasta painonnostopenkkiä syrjään.

Paul puhui nauhoitteella pitkään. Odottaessaan apua, jota ei koskaan tullut, verta vuotava Paul kertoi halunneensa yllättää miehensä heidän vuosipäivänään. Huoneiston 4001 avulla hän voisi vihdoon pistää oman elämänsä sivuun siksi aikaa, että hän jumppaisi itsensä taas entiseen kokoonsa. Se olisi lahja hänelle itselleenkin. Pieni irtautuminen arjesta, jonka aikana hän voisi lukea kaikki ne kirjat ja katsoa kaikki ne sarjat, jotka odottivat häntä yhä kasvavalla katsottavien ja luettavien listalla.

((äiti))

Jollain tavalla tämä oli satuttanut Thomasia eniten. Että Paul oli elänyt yli puoli vuotta yksin, ilman edes viestiä häneltä. Että Paul oli halunnut “pistää oman elämänsä sivuun”. Miksi hän oli halunnut sellaista? He olivat jakaneet koko elämänsä ja kulkeneet sen läpi yhdessä, he olivat tunteneet toisensa jo lukiossa, helvetti soikoon. Mutta nyt Paul oli jättänyt hänet, ohittanut ja juossut edelle ilman häntä. Vaikka Paul oli tarkoittanut hyvää, hän loukkasi Thomasia. Ei hän välittänyt Paulin vyötärön koosta, vaan heidän yhteisen matkansa mitasta. Ja nyt se oli jäänyt tyngäksi.

Ennen poliisin puhelua Thomas oli nähnyt lentokoneensa ikkunasta Solace Innin hotellin. Oliko Paulkin huomannut hänen lentokoneensa, sehän oli madellut hänen taivaallaan ainakin vuorokauden. Vai oliko hän silloin jo ollut--

“ÄITI!”

“NO MITÄ?!” karjaisen ja Lenna pelästyy. “Kumma kun ei voi hetkeäkään ajatella rauhassa!”

“Äiti, joku tuolla pitelee lappua, jossa on sinun nimi.”

“Mitä?” Häpeän heti hermostumistani.

Lenna siirtyy syrjään, kun nousen korokkeelle katsomaan kaukoputkella alas Luoteispuistoon.

Luoja.

Isä seisoo pienellä ruohonnyppylällä rukoilijoiden ympäröimänä ja katsoo suoraan minuun.

“Se... on minun isä”, kuiskaan nostamatta katsettani.

Isä ehtikin ulos ja nyt hän katsoo minua! Hänen kasvonsa ovat hikiset, hän on kai juossut puistoon heti autettuaan minut sisään. Hän näyttää nuoremmalta kuin muistin, ei paljoakaan minua vanhemmalta. Hitto, meidän olemme melkein saman ikäisiä nyt.

“Äiti, mitä siinä lapussa lukee?”

Isän silmät punertavat, ja hän pitelee revennyttä pahvinpalasta kohti minua. Moni muukin ympäri puistoa kannattelee kylttejä, mutta kaikki muut on kirjoitettu englanniksi ja ranskaksi. Isän kylttiin on tussattu suttuisin kirjaimin suomeksi “KIM JUMALAUTA”.

Pyrskähdän nauruun, sen täytyy olla ensimmäinen kerta vuosiin. Nauran niin, että pelkään vauvan järkyttyvän. Mahaan ainakin sattuu. Pyyhin kyyneliä silmistäni ja jatkan isän katsomista. Tunnen, miten Lenna on ymmällään. Selitän hänelle vanhan jutun isästä ja sudenhampaista, mutta en siirrä katsettani isästä.

Olen käyttänyt tätä kaukoputkea varmasti tuhansia kertoja kahdenkymmenen vuoden aikana, enkä koskaan löytänyt häntä. Mutta siellä isä on, odottamassa minua, sillä hänhän ajattelee, että pääsen vielä ulos. Hän on seisonut jähmettyneenä tuolla ruohokumpareella tuhansia päiviä.

Irrottaudun teleskoopista, ja Lenna kiipeää takaisin käyttämään sitä. Astun ikkunan vierelle katsomaan alas. Pystyn paljain silminkin erottamaan pienen pisteen, joka on isäni. Painan otsani vasten panssarilasia.

Miltä tämä kaikki tuntuu isästä, jos onnistumme mahdottomassa ja elämä ulkopuolella joskus vielä jatkuu? Hän oli rynnännyt takaisin ulos, ylittänyt kadun, kirjoittanut pitelemänsä kyltin, ja odottanut siellä tänne katsellen vain hetken. Jos projekti maailman pelastamiseksi onnistuisi, ehkä ihmiset eivät koskaan edes näkisi asteroidia, tai sitä mitä sille tapahtuukaan. Hiljalleen he silti ymmärtäisivät, ettei ennustettu tuho tullutkaan. Ja kun isäkin viimein uskoisi meidän onnistuneen, hän palaisi juhlivien ihmisjoukkojen läpi takaisin hotellille. Ehkä hissi olisi hetken aikaa varattu ja ovien avautuessa täältä karannut amerikkalainen heittäytyisi halaamaan isää ja parkuisi, miten hyvältä tuntuu tavata joku uusi ihminen kymmenen suljetun vuoden jälkeen. Ja isä luulisi projektin kestäneen vain sen verran.

Pian isä odottaisi taas hississä sen kiittäessä ylöspäin. Kuin hän palaisi hakemaan jotain vahingossa hetki sitten unohtamaansa. Isä kulkisi hissikäytävän ja ovien läpi huoneiston eteis saliin, mutta minä en olisikaan häntä vastassa, kuten ei ehkä kukaan muukaan. Sali olisi hämärä ja ilma sakeaa. Toisaalle johtavista oviaukoista kajastavissa kalpeissa valosäikeissä leijuisi pölyhiukkasia. Eteinen ei näyttäisi enää samalta kuin kuvissa. Seinien koristelut ja paneloinnit puuttuisivat, portaat olisivat lahonneet epämääräiseksi kasaksi lattialle. Kaikkea peittäisi likaisen lumen kaltainen paksu harmaa tomukerros, jonka keskellä seisoi maalipintansa karistellut viktoriaaninen lamppu, kuin pilaantuneessa Narniassa. Isä ymmärtäisi nyt, että me emme onnistuneet kymmenessä vuodessa. Hän ei huomaisi sitä vielä, mutta masennus, joka tulisi seuraamaan häntä hautaan asti, tarttuisi taas kiinni hänestä kuin vanha kylmäkätinen ystävä.

Ja isä tietäisi: minun kuolemastani olisi jo ikuisuus.

Ennemmin tai myöhemmin tomussa kahlatessaan isä ehkä huomaisi, ettei hän olisikaan yksin. Valkea lihaketon käsi pitelisi kiinni ovenkarmista. Jokin katsoisi häntä karmin suojasta läpikuultavilla pelokkailla silmillään. Se ei olisi ihminen, mutta sen esi-isät olisivat olleet.

Pysähdyn ja päästän karmivat ajatukseni lipumaan loitommas. Huomaan kävelleeni ulos keilahuoneesta, seison tyhjällä hiljaisella käytävällä. Lenna on yhä teleskoopilla, mutta katsoo nyt minua.

“Mennäänkö me jo?” hän kysyy. Kun en vastaa, Lenna kävelee luokseni.

Ja sitten, ihan yhtäkkiä, kuin jokin lukko olisi napsahtanut auki, unohtamiani muistoja isästä alkaa virrata mieleeni. Niitä aivan pieniä: millaisia – aikoinaan äidin hänelle ostamia – resuisia kenkiä hän

käytti; miten hän aina selitti jotain pestessään hampaitaan; tai millä tavalla hän piteli kirjaa yhdellä kädellä kaukana kasvoistaan lukiessaan. Mieleni tekee pysähtyä ja jäädä tähän keräämään takaisin talteen kaiken, mitä saattaisin nyt muistaa, mutten tee sitä.

Koska vielä enemmän – hinnalla millä hyvänsä – haluan uusia yhteisiä hetkiä.

“Äiti?” Lenna vetää kädestäni.

Ja haluan, että Lennalla on vielä joskus yhtä kipeitä muistoja minusta. Jotain elävämpiä ja lämpimämpiä kuin olen hänelle antanut.

Tartun Lennan käteen ja vedän hänet puolijuoksuun. Tyttö kompastelee rynnätessäni eteenpäin.

“Mihin me ollaan menossa?!” Lenna huutaa ja rimpuilee irti otteestani. “Äiti!”

Seis. Ajattele.

Jarrutan. Kumarrun katsomaan Lennaa silmiin. “Onko täällä mitään tai ketään, mitä ilman et pärjäisi? Tavaraita, leluja, ystäviä, jotain.”

“Äiti, mitä nyt tapahtuu?” Lenna on peloissaan.

“Onko?!”

“E-ei kai. M-mutta miksi?”

“Me lähdetään täältä. Nyt”, sanon ja tarraan häntä taas lujasti kädestä.

Lenna jatkaa kyselyään, mutten kuule häntä enää. Yritän pitää mieleni tyhjänä, en saa menettää rohkeuttani ajattelemalla tätä liikaa. Kiristan vauhtiamme niin kovaksi kuin kroppani antaa myöden, ja toinen sandaaleistani putoaa jalasta. Annan sen jäädä – potkaisen sitten toisenkin pois – päästän vähemmän ääntä paljain jaloin. Palaamme käytävää takaisin aiemmin ohittamallemme kielletylle testialueelle. Lenna yrittää jarruttaa vetäessäni hänet sinne, mutta en pysähdy.

Vieritsemme vilisee useita huoneita, joissa tiedän tutkijaporukan sekä työskentelevän että opettavan varttuneempia lapsia. “Lenna, pysy vain hiljaa, äläkä sano kenellekään mitään.”

“Äiti, puhu mulle!”

Taaempana käytävällä pari tutkijoita tulee ulos yhdestä tutkimushuoneista ja heilauttaa meille kummissaan kättään. Hidastan vauhtia, ja käännän katseeni pois heistä. Lenna kuulee, kun mutisen hiljaa: “Pliis, pliis, pliis.”

Vilkaisen kohta olkani yli tutkijoita, jotka ovat nyt pysähtyneet tuijottamaan meitä. *Hitto!* Minulla ei yleensä ole tähän osaan huoneistoa mitään asiaa, ja Lennalla vielä vähemmän.

“Hei!” toinen tutkijoista huutaa englanniksi.

Puristan Lennaa tiukemmin repiessäni hänet juoksuun. Pitelen mahaani toisella kädelläni.

Se oli tapahtunut ennen minun tänne tuloani. Toisen kerroksen tutkimusalueelle oli rakennettu testihuone, jossa aikatutkimusta jatkettiin. Tarkoituksena oli ollut löytää tapa kulkea ajassa taaksepäin ja näin päästä varoittamaan ajoissa asteroidin tulosta. Hanke oli kuitenkin hyllytetty pian ensimmäisten epäonnistuneiden testien jälkeen. Kuulemma testihuone toimi, muttei täysin toivotulla tavalla. Oli ehkä pähkähullua pyrkiä sinne nyt, koska en tiennyt tämän enempää, mutta oli se edes mahdollisuus. Jos huone toimisi, veisi se meidät minne vain, olisi se tätä parempi.

Juoksemme käytävän perälle ja kulman taakse. Kuulen oman raskaan huohotukseni läpi takanamme lähestyviä juoksuaskelia. Pääsemme yksinäiselle ovelle ja astumme sisään ummehtuneeseen huoneeseen, joka näyttää siltä, ettei kukaan ole ollut siellä 20 vuoteen.

Tila, johon tulemme on suuri. En tiedä, missä käytössä se on ollut ennen tätä kaikkea, sillä hotellin huonekalut on siirretty pois, ja tilalla on järeän näköisiä työkaluja, pinoittain rakennusmateriaaleja ja pari jalustallisia työmaavälisimä. Lattia on likainen työmiesten jäljiltä. Huoneen keskelle on rakennettu rekan perävaunun kokoinen metallinen kontti. Sen seinällä on pyörällinen ovi, hyvin samantapainen kuin huoneiston hissikäytävälle johtava ulko-ovipari, mutta tämä on metallinen ja koristelematon. Tämänkin oven vierellä on vihreänä paistava pieni lamppu. Ovenkarmeihin liimatuista varoitusteipeistä monet ovat jo tipahtaneet lattialle liimapinnan vanhennuttua. Kävelen

lähemmäs ja revin pois viimeisetkin roikkuvat suikaleet. Tartun pölyiseen pyörään ja alan pyörittää ovea auki.

Lenna kävelee hitaasti perässäni. Hänkään ei ole koskaan ollut täällä. “Mikä tää paikka on? Mikä tuo hökötin on?”

Kuulen miesäänen kauempaa käytävältä. “Mitä te teette?!” Pyöritän metalliovea auki vielä nopeammin.

Lukon viimeinen klikshdus, valon vaihtuminen punaiseksi. Ovi on auki.

“Tule nyt äkkiä!” käsken Lennaa tuupaten hänet kontin ensimmäiseen huoneeseen, hämärään välitilaan oven takana.

“Mihin tää vie?!” Lenna ulvahtaa.

Äänet käytävältä lähestyvät. “Kim! Sä tiedät ettei tänne saa tulla!”

Harppaan itsekin sisään ja alan vetää ovea kiinni, kun miehet ilmestyvät huoneen oviaukolle. Kontin ovi jumiutuu. Katson jalkoihini. Varoitusteipit ovat myttyntyneet ovistopperiksi. Potkin mytyn syrjään ja riuhtaisen oven kiinni. “Älä vie sitä lasta!” miesääni huutaa juuri oven sulkiessa meidät pimeyteen. Lenna kiljaisee ja alkaa itkeä.

Olemme lähes pilkkopimeässä ahtaassa välihuoneessa, jossa ainoana valaistuksena ovat vastakkaisilla seinillä ovien vieressä palavat punaiset valot. Sydämeni takoo korvissa asti. Odotan perässämme olevien miesten pistävän vastaan, pyörittävän ovea auki ulkopuolelta, mutta en tunne mitään vastusta.

Pyörä pysähtyy, uloimman oven viimeinen lukko raksahtaa kiinni. Valot vaihtuvat vihreiksi.

Puristan itkevää Lennaa nopeasti olkapäästä ja käännyn pyörittämään vastapäistä sisempää ovea auki. Välihuoneen himmeä väritys vaihtuu taas punaiseksi. Tiedän nyt, ettei ulommaista ovea saa enää auki ulkopuolelta. Rauhoitun ja hidastan vauhtiani. Erotan nyt vaimean jatkuvan huminan. En osaa sanoa, kuuluuko se sisemmän oven takana olevasta kontin osasta vai koko kontin ulkopuolelta. Pian

viimeinenkin sisemmän oven lukko avautuu. Otan Lennaa kädestä ja raotan ovea, jonka takaa alkaa kajastaa heikko valo. Aukaisen oven selälleen ja näen pimeyden keskellä lattialla taskulampun, jossa palaa valo. Erotan juuri ja juuri kontin sisäseinät. Yritän astua peremmälle, mutta Lenna kiskoo minua pysymään paikoillani. Haistan nyt, ensimmäistä kertaa vuosikausiin, halvan deodorantin. Joku on ollut täällä aivan hetki sitten. En tiedä mitä odotin, mutta en tätä.

“Onko täällä joku?” kysyn pimeydeltä, mutta se ei vastaa.

Lenna nyhkyttää silmiään kiinni pitäen. Silitän tyttöä taskulampun kalpeassa valossa. Hiljalleen nyhkytys vaihtuu yksittäisiksi nyhkyksiksi ja loppuu sitten kokonaan.

“Ei oo mitään pelättävää”, sanon ja vedän Lennan sisään huoneeseen, “ota sinä tuo taskulamppu ja näytä vähän valoa.”

Lenna kävelee taskulampulle ja ottaa sen käteensä. Lenna kääntää valoa ympäriinsä ja näemme kontin sisälle rakennetun huoneen olevan pieni ja tyhjä. En ole varma täytyykö molempien ovien olla kiinni, että tämä, mikä tämä onkaan, toimii. Otan nyt riskin, että ovien ulkopuolelle jääneet miehet pääsevät sisään, mutta pakko kai se on. Suljen sisemmän oven ja kieritän pyörällä lukot kiinni.

Oven viereinen valo vain välkähtää vihreänä ja jatkaa sitten palamistaan punaisena.

Voi ei.

Oven rulla alkaa pyöriä itsestään, lukot nakshtelevat auki. Puristava pelko valtaa minut. Yritän estää pyörän pyörimistä, mutta miehet ovat minua vahvempia. Vedän Lennan taakseni ja otan taskulampun itselleni.

Ovi huoahtaa raolleen... ja lentää sitten nopeammin kokonaan auki. Joku seisoo ahtaassa välihuoneessa eikä astu sisään. Nostan taskulampun valoa, mutta valokeilassa eivät olekaan meitä seuranneet miehet. Välihuoneessa seisoo joku nainen, minua nuorempi. Hän on pukeutunut tummansiniseen pukuun ja kravattiin, ja hänellä on erikoiset monikulmion muotoiset silmälasit. Nostan valon hänen kasvoihinsa, ja silmälasien linssit tummenevat nopeasti. En ole koskaan nähnyt tuollaisia laseja... enkä tätä naista. Tunnen sydämeni lyövän taas kiivaammin. En ole tavannut uusia ihmisiä kahteenkymmeneen vuoteen, jos vastasyntyneitä ei lasketa. Kukaan ei ole saapunut tänne

minun jälkeeni. Ja tapasin taatusti jokaisen täällä asuvan.

“Äiti, kuka tuo on?” Lenna kysyy takanani.

“Teidän täytyy tulla ulos nyt heti. Älkää odottako hetkeäkään”, nainen käskää.

“Kuka sä olet?” kysyn ja pidän Lennaa takanani suojassa.

“Selitän kaiken kun olemme ulkona. Pyydän, pitäkää kiirettä”, nainen sanoo ja ojentaa kätensä meitä kohti.

En tee elettäkään liikkuakseni. Nainen alkaa puhua nopeasti.

“Minun tullessani tähän m-- hotelliin, te kaksi olitte olleet täällä todella kauan. Ja nyt siitä on jo paljon kauemmin, koska aika matelee tässä kapselissa. Minut kutsuttiin paikalle heti, kun tuo ulompi ovi suostui aukeamaan. Te kai piditte tätä sisempää auki todella pitkään.” Nainen koskettaa vieressään olevaa aukinaista ovea, ja ajattelen niitä muutamaa vaivaista hetkeä, jotka ovi oli auki lohduttaessani Lennaa.

Minua huimaa, hiljainen jatkuva humina tekee ajattelusta vaikeaa.

“Vaikka saankin jokaisesta teidän hakemiseen kuluneesta vuodesta korvauksen, niin minä suljen tämän oven nyt, tulitte tai ette”, nainen toteaa.

Ei tässä pimeässä kopissa kyhjöttäminen meidän tilannettamme paremmaksikaan muuta, joten astelen naisen vierelle välihuoneeseen. Lenna tulee perässäni paidan helmaani puristaen.

Nainen sulkee oven ja alkaa pyörittää metallipyörää nopeasti. Erotan taskulampun kajossa pieniä hikipisaroita naisen nenän päällä. Hän on oikeasti huolissaan. Nainen saa pian sisemmän oven lukkoon ja kääntyy aukaisemaan ulompaa. Kun avautuva lukitusjärjestelmä naksahuttaa viimeisen kerran ja valot vaihtuvat punaiseksi, koko ajan taustalla jatkunut humina lakkaa.

Nainen astuu askeleen sivuun ja viittoon minua avaamaan oven. Hetkellinen epäily lamaannuttaa minut, mutta Lenna työntää oven auki.

“Vau”, Lenna sanoo ja astuu ulos huoneeseen, joka ei muistuta hetki sitten näkemäämme lainkaan. Otan varovaisen askeleen hänen peräänsä, ja jalkani ei laskeudu tomuisella lattialla lojuville repimilleni varoitusteipeille, vaan vaalealle kokolattiamatolle. Otan Lennasta kiinni, ettei hän kävele pidemmäs.

Huone on sisustettu kokonaan uusiksi, seiniä myöten, ainoastaan kontti näyttää yhä samalta kuin aiemminkin. Työkalut, rakennusmateriaalit ja työmaavalot ovat poissa. Nyt huone on siisti ja lämpimän värinen. Kontin ympärillä on lyhyisiin tolppiin sidottu paksu eristysköysi.

Huoneen keskellä leijuu ilmassa katseen korkeudella jonkinlainen suuren taulun kokoinen planssi. En saa selvää siinä olevasta kirjoituksesta. Katsahdan kontista ulos astuvaa naista huolestuneesti, ja hän ymmärtää sanomattakin minun pelkäävän, että ajassa on nyt jotain vialla.

Nainen kulkee ohitseni, astuu konttia eristävän narun yli ja kävelee katsomaan ilmassa leijuvaa planssia lähempää: “Tätä ei ollut tässä kun minä tulin.” Nainen koskettaa planssia, ja hänen kätensä menee siitä läpi. Planssin tekstit muuttuvat, ja nyt siihen ilmestyy lisäksi vanha valokuva minusta pitämässä opettajien killan juhlapuhettani.

“Tämä ei taida olla enää hotelli”, sanon.

“Koko minun elämäni ajan se on ollut museo”, nainen sanoo.

“Miksi?”

“Koska täällä asteroidiongelma saatiin ratkaistua. Vaikka oli sillä hintansa ja uhrinsa”, nainen vastaa katsomatta minua ja näpäyttää ilmassa leijuvaa planssia taas kädellään. Planssin sisältö muuttuu jälleen, ja nyt siinä on kuva naisesta itsestään. Nainen jää lukemaan ohessa olevaa tekstiä.

Käytävälle, ulos huoneesta johtava ovi on kiinni. Vaistoni käskevät minua juoksemaan siitä ulos Lennan kanssa välittömästi, mutta kuulen oven takaa ihmisten puhetta, enkä uskalla. Päästän irti Lennasta, ja tämä kulkee eristysköyden alitse tutkimaan jotain huoneen laidalla. Seinustoille asetetuilla korokkeilla on lasikupujen alla esille laitettuja esineitä. Kupujen yläpuolella leijuu ilmassa pieniä tekstikortteja. Olen melko varma, että juostessa pudottamani sandaalit ovat yhden kuvun alla.

Toisessa on isäni pitelemä “Kim, jumalauta”-pahvipalanen.

Huoneen oven vierellä on jakkara ja pieni pöytä, oletan sen olevan museovirkailijan työpiste. Pöydällä on pino lehtiä ja kirjoja, ja pienessä lehtitelineessä paperisia esitteitä. Kävelen lähemmäs pöytää. Kirjapinon päällimmäisenä oleva lehti peittää puoliksi kirjan, joka on vanha ja haalistunut. Kirjan kannessa on hotellin kuva, tämän hotellin, ja englanniksi nimi Huomisen tekijät. Kirjailijan sukunimi repeytyneessä kansipaperissa on Ilvesluoto. En ensin edes tajua, että sehän on *minun* nimeni. On ylipäättään niin outoa nähdä suomalainen sukunimi täällä. Liikun hitaasti lähemmäs ja tönäisen lehden pois kirjan päältä sormellani. Näen kirjan tekijän koko nimen. Pasi Ilvesluoto.

Se on isäni kirja. Se on valmis.

Nostan kirjan käsiini ja uskon viimein todella, että elämä on jatkunut. Isä ei kuollut sillä puiston nyppylällä, vaan selvisi, kirjoitti kirjansa ja eli. Katson kirjan takakannta ja luen kirjan olevan juhlapainos, joka julkaistiin 50 vuotta isäni kuoleman jälkeen...

Tuijotan noita sanoja. En osunut edes lähelle. Aika tuli taas meidän väliimme. En enää koskaan näe isääni. Tämä totuus iskee minuun jo toista kertaa elämäni aikana.

Kävikö hän minun luonani, tässä huoneessa? Odottiko isä minua täällä, oven punaisen valon palaessa vielä vuosikymmeniä? Kaiken aikaa isän elämä kiirehti kohti loppuaan ja minä en edes huomannut.

Avaan kirjan kannen ja hätkähdän kansipaperin sisätaitteessa olevaa valokuvaa isästäni. Kuvassa isä on jo vanha mies, ja hän poseeraa hymyillen jonkun naisen ja mustatukkaisen nuoren miehen kanssa. Naisessa on jotain tuttua, mutta en pysty sanomaan mitä. Menikö isä uusiin naimisiin, ovatko nämäkin hänen lapsiaan? Outo mustasukkaisuuden pistos kulkee lävitseni, mutta hautautuu nopeasti sisälläni vellovaan tunnesekamelskaan.

Käännän sivua ja näen kirjan omistuksen: “Kimille & Lennalle & Danielille”.

Danielille.

Miten? Siirrän vapisevan käteni vatsalleni, ja tunnen vauvan potkaisevan.

Miten isä pystyi tietämään? En ole koskaan kertonut kenellekään suunnittelemani nimestä.

Lenna tulee luokseni, ottaa kirjan kädestäni ja kysyy, onko kuvassa oleva mies minun isäni. Nyökkään hänelle ja näen sen nyt. Saman nenän, saman huulen kaaren. Haukon henkeäni.

Lenna on valokuvassa isäni vierellä seisova aikuinen nainen.

Ja kuvan nuori mies. Puristan vatsaani pitelevän käteni nyrkkiin hallitakseni sen vapinaa. Yritän, mutta en pysty nielaisemaan. Lenna tuijottaa yhä kuvaa, mutta menettää sitten kiinnostuksensa ja työntää kirjan takaisin minulle. Kirja putoaa käsistäni lattialle. Otan seinästä tukea ja vedän vaivalloisesti ilmaa keuhkoihini.

Kanssamme oleva nainen näkee järkytykseni ja tulee seisomaan vierelleni. Nainen nostaa kirjan lattialta, katsoo minua hetken hiljaa ja sanoo sitten: “Se, että sinä karkasit tuohon kapseliin inspiroi tutkijat palaamaan takaisin ajanhallintatieteen tutkimukseen. Se sen koko sotkun lopulta ratkaisi. Ja monta muutakin estettä.”

“Tiedätkö ketä nuo kaikki tuossa kuvassa on?” viiton kirjassa olevaan valokuvaan.

“Kyllä”, nainen vastaa ja katsoo Lennaa.

“Miksen minäkin ole siinä? Jos olen muka vielä niin tärkeä.”

Nainen näyttää hankalalta ja tuijottaa käsissään pitämäänsä kirjaa, ja minä tiedän jo mitä hän aikoo sanoa.

“Ei ole minun tehtäväni kertoa sinulle näistä asioista. Mutta. Sinä olet tärkeä, siksi sinun annetaan palata takaisin isäsi luo. Kuva vain on otettu sen jälkeen kun sinä...”, nainen hiljenee.

“...sinun jälkeesi”, hän jatkaa sitten ja kävelee oven vierelle. Hän ei avaa ovea, vaan jää odottamaan minua.

Nostan Lennan syliini, ja ajattelen sitä aikuista – minun laillani äiditöntä – naista, joka hänestä kasvaa. Kuinka kauan saan ja jaksan vielä nostaa hänet ilmaan. Kuinka kauan hän on vielä... hän. Ymmärrän

nyt, ettei ajalla ole merkitystä, vaan sillä kuinka sen käytän.

Halusin tarjota lapsilleni sellaisen elämän, joka minulla oli ollut, näyttää heille maailman, jossa minä olin kasvanut, mutta se on mennyttä nyt. Enkä tiedä onko elämä tuolla ulkopuolella yhtään omaa vanhaani parempaa.

Tuijotan ovea edessäni. Taas kerran.

Kuolema odottaa minua sen ulkopuolella.

Niin odottaa elämäkin.

Nyökkään naiselle ja hän tarttuu ovenkahvaan. Lennan halaus tiukentuu. Kuulen oven avautuvan ja tunnen auringonvalon koskettavan kasvojani. Katson Lennan suurenevia silmiä ja näen tulevaisuuden.

*Nykyisin Tampereella perheineen asuva **Avi Heikkinen** (s.1984, Oulu) on scifiin, kauhuun ja muuhun kummaan erikoistunut kansainvälisesti palkittu käsikirjoittaja ja sarjakuvantekijä. Hänen esikoissarjakuvaromaaninsa Valotusaika oli yksi vuoden 2019 eniten huomiota saaneista kotimaisista sarjakuvista. Heikkinen on lisäksi käsikirjoittanut useita lyhytelokuvia sekä palkitun kokoillan elokuvan Poissa (2019), joka perustuu hänen samannimiseen Portin novellikilpailussa pärjänneeseen novelliinsa.*

aviheikkinen.com
twitter.com/outonaapuri